

JEESSUSE ELU

Pühapäevakooli materjalid

JEESUSE ELU

Pühapäevakooli materjalid
kaheksaks õppetunniks

Tallinn 2002
Eesti Metodisti Kirik

Armas pühapäevakooliõpetaja,

Jumal on andnud Sulle imelise vastutuse lapsi õpetada. Vastutuse jagada Jumala armastuse sõnumit. Me palvetame, et see raamat võiks olla oluline tööriist Sinu õpetajatöös. Tahame jätkuvalt Sinu eest Jumalat tänada ning ühineda Sinuga palvetes, et saaksid Jumalalt juhatust ja tarkust, kui astud laste ette.

Õnnistussooviga,
Joy Carr ja Shirley Wu
Metodisti Maailmanõukogu

*Eestikeelse materjali sobivasse vormi kohandamise ja rohkete mõttelist ja käelist tegevust pakku-
vate lisamaterjalidega täiendamise tegeleva töögrupi koosseisu kuulusid Külli Kuusemaa, Sirli
Lahi, Lii Lilleoja, Pille Mägila, Piibe Piirma, Urve Pärnamets ja allakirjutanu.
Ristsõnad mõtles välja Maire Ivanova.
Tegeluslehed ja materjali tervikuna kujundas ning pildid joonistas Piibe Piirma.
Suur-suur tänu kõigile vaevanägijatele!*

*Meeli Tankler
Töögrupi koordinaator*

Tallinn, 2002

KUIDAS SEDA RAAMATUT KASUTADA

See raamat kuulub kolme-aastasesse laste pühapäevakooli materjalide tsükklisse.

Suunatud eelkõige 6-9 aastastele, on materjal vastavalt kohandades sobiv ka pisut noorematele või vanematele. Iga õppetund jaguneb kaheks pooleks. Esimene pool teenib õpetaja isikliku vaimuliku kasvamise eesmärgi ning aitab tunniks ette valmistuda. Teine pool on konkreetselt laste õpetamiseks kasutatav materjal.

Heidame pilgu materjali ülesehitusele:

Tegemist on õppetundide kogumiga, mis räägivad samast teemast. Selle raamatu üldteemaks on Jeesuse elu. Jeesus elas selles maailmas Jumala sõnakuuleliku pojana. Tema armastust tulvil elu näitab, mida Jumala lapsed on kutsutud tegema ja millised olema. Igal õppetunnil on oma põhiteema, samas on kõigi ühte ossa kuuluvate õppetundide põhiteema ikkagi ühine. See aitab õpetajal ja lastel keskenduda mitme pühapäeva vältel ühele peamisele teemale. Igal õppetunnil on järjekorranumber ja oma pealkiri.

ESIMENE POOL: TUNNIKS ETTE VALMISTAMINE

1. PEAMINE MÕTE: Igal õppetunnil on üks kandev mõte. Sissejuhatus, Piiblitekst, tegelused ja lõpupalve/ülistuse osa koonduvad kõik selle teema ümber.

2. PIIBLITEKST: Iga õppetunni keskpunktis on piiblitlugu või -sõnum. Mõnikord peaks õpetaja selle otse Piiblist lugema, teinekord soovitatakse aga lugu oma sõnadega jutustada. Mõne õppetunni puhul on piiblitlugu kohandatud eale vastavasse kõnepruuki.

3. PIIBLI TAUSTATEAVE JA OLULISED TERMINID: Informatsioon konkreetses õppetunnis kasutatava piibliteksti sügavamaks mõistmiseks. Ära on toodud ka võtmesõnad või terminid õppetunni sisus, mida lapsed peaksid tundma ja mõistma.

4. SOOVITAVAD/VAJALIKUD PILDID: Viidatud on materjali juurde kuuluvatele suurtele värvipiltidele ning antakse ka soovitusi õpetajale, milliste piltidega saaks tundi huvitavamaks muuta.

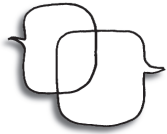
5. ÕPETAJA ISIKLIK VAIKUSHETK: Meie usk on arenev protsess. See osa on toeks õpetaja isiklikule usulisele arengule. Piibli kirjakohtad ning mõtisklused nende üle keskenduvad õppetunnis käsitletavale piiblitekstile.

TEINE POOL: ÕPPETUND

1. SISSEJUHATUS: Iga õppetund algab sissejuhatusega. Sissejuhatus on kujundatud nõnda, et see annaks lastele tunde: õppetund on nende mõeldud ja puudutab neid.

2. PIIBLILOO JUTUSTAMINE: Piiblitloo või -sõnumi õpetamiseks on kasutatud erinevaid meetodeid ja tegelusi. Õppematerjal pakub igaks tunniks välja sobiva keelekasutuse ja sellised õpetamise meetodid, mis on lastele arusaadavad.

3. MEIE VASTUS PIIBLILOOLE: Siin soovitatud tegeluste eesmärgiks on aidata lastel tunnis õpitud korrata ning selgusele jõuda, kuidas Piibli sõnum nende endi eludega seostub. Lisamapis on iga tunni tegelusteks vajalikud joonised ja šabloonid, suure värvilise pildi must-valge variant värvimiseks, samuti tegeluslehed tunni kohta, mida õpetaja võib ise igale õpilasele paljundada. Need kannavad vastava tunni järjekorranumbrit ja tunni materjalid on neile viidatud. Tegelused on märgistatud erinevate sümbolitega, mis tähistavad vastavalt arutelu, mängu, küsimustele vastamist või meisterdamist:

arutelu

mäng

küsimused

meisterdamine

4. LÕPUPALVE/ÜLISTUS: Iga õppetund peaks lõppema palve/ülistusega.

Palve peaks sisaldama tänusõnu selle eest, mida sai koos õpitud, ja ühtlasi väljendama soovi ja igatsust selle õpitu alusel oma elu korraldada.

ÕPPETUND 1: JEESUS KASVAS

ÕPPETUND 2: JEESUS, JUMALA POEG

ÕPPETUND 3: HEA SÕNUM IGAÜHELE

ÕPPETUND 4: INIMESTE LEIDMINE

ÕPPETUND 5: SÕBRAD KATUSELT

ÕPPETUND 6: ARMASTA OMA VAENLAST

ÕPPETUND 7: JEESUS KUTSUB LEEVI

ÕPPETUND 8: VÄIKE MEES PUU OTSAS

ÕPPETUND 1: JEESUS KASVAS

ESIMENE POOL: TUNNIKS ETTEVALMISTAMINE

1. PEAMINE MÕTE

Kui Jeesus kasvas, õppis ta üha enam Jumalat tundma ja mõistis ka seda, mida Jumal temalt ootab. Meie oleme Jumala lapsed ning me kasvame ja õpime just samal viisil.

2. PIIBLITEKST Luuka 2:39-52 (Jeesus väikese poisina).

Kuldsalm: Luuka 2:52 “Ja Jeesus kasvas tarkuses ja pikkuses ja armus Jumala ja inimeste juures.”

3. PIIBLI TAUSTATEAVE JA OLULISED TERMINID

Luuka 2:39-52 sisaldab ainsa teabe Jeesuse sünni ja tema tegevuse alguse vahele jäävast perioodist. Kuid ajaloole ja traditsioonile toetudes ning arvestades fakti, et Maarja ja Joosep olid pühendunud juudiusulised, võime teha Jeesuse lapseõlve kohta teatud oletusi.

Kuna Joosep oli puusepp, õppis Jeesus tõenäoliselt sama ametit. Nagu igasuguse käsitöö puhul, oli ka selle töö puhul tavaline, et käsitöölaine õppis ameti oma isalt, vanaisalt või mõnelt teiselt meessoost sugulaselt. Üks isa põhikohustus oli jälgida, et tema poeg õpiks tulusa ameti.

Heebrea traditsioonis oli usk väga oluline, hõlmates kõiki eluvaldkondi. Jeesus käis tõenäoliselt Naatsareti sünagogikoolis. Seda kinnitab fakt, et ta tundis Pühakirja väga hästi. Sünagogikoolis oli tavaks, et pikki lõike Vanast Testamendist õpiti pähe. Kolm korda aastas käis Jeesus tõenäoliselt koos oma perekonnaga Jeruusalemmas usupühi tähistamas.

Tõenäoliselt oli Jeesus kaheteistaastasena juba teadlik oma erilisest suhtest Jumalaga. Kui ta nägi võimalust templis preestritel ja rabidelt midagi enam õppida, otsustas Jeesus selle nimel teistest maha jääda. Oma hilisemas kuulutustöös jagas Jeesus oma teadmisi laiendatult edasi, kuulutades maailmale Jumala armastust.

tempel: hoone Jeruusalemmas, mis oli ehitatud Jumala auks ja Tema teenimiseks. Tänapäeva kristlased nimetavad samalaadset hoonet kirikuks.

sünagogikool: kool sünagoogi (juudiusu jumalateenistuse paik) juures, kus juudi rahvusest poisid õppisid Pühakirja tundma. Tänapäeva kristlased nimetaksid sellist paika pühapäevakooliks või piiblikooliks.

hingamispäev: päev, mis oli pühendatud Jumalale ja mil kõik teised asjad jäeti kõrvale. Juudid pühitsesid hingamispäeva laupäeval, kusjuures juutide ajajaotuse kohaselt loeti päeva algust eelmise päeva päikeseloojangust, st hingamispäev kestis siis reede õhtust laupäeva õhtuni. Kristlased pühitsevad sama tähendusega päeva pühapäeval, “nädala esimesel päeval” selle mälestuseks, et sel päeval tõusis Jeesus surnuist üles.

4. SOOVITAVAD/VAJALIKUD PILDID

1. Grupipilt erinevas vanuses inimestest. Nt turul, tänaval, kiriku ees või kirikus jne. (õpetaja otsib ise sobiva)
2. Pilt rullraamatust (õpetaja otsib ise sobiva)
3. Maja Palestiinas

5. ÕPETAJA ISIKLIK VAIKUSHETK

Loe 5. Moosese 6:4-9. Mida need salmid Sulle räägivad Sinu rollist nende laste õpetajana? Õpetamine on vaimustav vastutus. Aga õpetaja ei saa seda üksinda teha. Palu Jumalalt juhatust, kui planeerid oma tundi.

TEINE POOL: ÕPPETUND

1. SISSEJUHATUS

Räägi kasvamisest

Õpetaja: otsi grupipilt erinevas vanuses inimestest ja näita seda lastele.

Küsi: Kes on noorim sellel pildil? Vanim? Kes on sinuvanune või sinu vanusele kõige lähemal?

Kes on sinu vanematega ühevanune? Kas mõni neist pildil olijaist ei oska veel rääkida? Käia?

Oma taldrikut puhtaks pesta? Jne

Küsi: Mida sa plaanid teha, kui sa suureks kasvad? Mida sa oskad praegu rohkem kui siis, kui sa olid alles tita? Mida sa tahaksid järgmisel aastal õppida tegema?

2. PIIBLILOO JUTUSTAMINE

Jutusta lugu:

Jeesus kasvas üles Naatsaretis tööka ja sõnakuuleliku poisina. Kui ta oli alles väike, ta võibolla aitas oma emal kahe kivi vahel otra jahvatada, et sellest jahu teha. Sellisel viisil saadud jahust küpsetas tema ema saviahjus leibu, mis nägid välja nagu lamedad ümmargused koogid. Ta käis oma emaga kaevul ja kandis õlal veekannud koju.

Kui Jeesus suuremaks sai, aitas ta Joosepit tema puutöökojas ja õppis puusepaametit.

Jeesus ja tema vanemad elasid väikeses majas, kus oli üks tuba, mis jaotus kaheks osaks. Külmal ajal toodi ka loomad toa alumisse ossa sooja. Inimesed elasid kõrgemas osas. Nad magasid magamismattidel, mis päevaks kokku rulliti. Majas olid suured kivist või savist salved inimeste ja loomade toidu hoidmiseks. Olid ka savinõud, milles hoiti õli, jahu ja vett, ning keedupotid. Inimesed istusid maas mattidel, kui nad sõid.

Kui Jeesus oli väike poiss, käis ta sünagoogis poistekoolis nagu kõik temavanused poisid. Esimene koolimineku tähendas midagi väga erilist kogu perekonna jaoks. Esimesel koolipäeval äratati koolipoiss vara üles, veel enne koitu. Ta pesi end ning riietati seejärel erilisse narmastega rüüsesse. Niipea kui koitis, viis isa või mõni auväärne perekonnasõber ta sünagoogi. Ta seati lugemispuldi taha, millel oli kirjarull 2. Moosese 20:2-26 kohalt avatud - see on kirjakoht, mis räägib Moosesele Seaduse andmisest. See kirjakoht loeti valjusti ette. Seejärel viidi poiss õpetaja koju, kes teda kallistusega südamlikult tervitas. Poisile näidati kivitahvlit, millele oli kirjutatud tähestik ja kaks põhilist kirjakohta, mis Seadusest räägivad - "Mooses on meile andnud Seaduse, Jaakobi kogudus on tema omand" (5Ms 33:4) ja "Ja Issand rääkis Moosesele Siinai kõrbes kogudusetelgis" (4Ms 1:1). Lisaks oli sellel tahvil veel lause: "Seadus saab olema minu kutsumus". Õpetaja luges need laused poisile ette ja too pidi neid järgi kordama. Siis määrati kivitahvel meega, mille poiss sellelt ära lakkus. See pidi meenutama prohvet Hesekieli kogemust, kui ta rullraamatut sõi: "...ja see oli mu suus magus nagu mesi" (Hs 3:1-3). Poisile anti süüa ka magusaid küpsiseid, millele oli kirjutatud Pühakirja salme. Lõpuks palvetati tema eest, et inglid võiksid avada ta südame ning tugevdada tema mälu - ja sellega oli tema jaoks kooliaeg alanud.

Kooliõpetus oli täielikult usuline ja ainsaks õpikuks oli Pühakiri. Selle varal õpiti ka lugema.

Alguses õpetas rabi (õpetaja) poistele Seadust Vanast Testamendist, mis tuli pähe õppida. Edaspidi hakkasid nad juba ise Pühakirja lugema ning selle tähendust otsima.

Kodus jutustasid Maarja ja Joosep Jeesusele piiblilugusid (sellest Piibli osast, mida me praegu nimetame Vanaks Testamendiks). Soojadel õhtutel nad ronisid maja välisküljel asuvat treppi mööda üles katusele ja istusid seal. Siin kõneles Joosep lugusid heebrea rahva muistsetest aegadest ja kuulsatest inimestest: Aabrahamist, Jaakobist, Moosesele ja teistest.

Hingamispäev oli eriline päev puhkamiseks ja Jumala teenimiseks. Kui see reede õhtul algas, süüdati seitse hingamispäeva küünalt. Siis sõi perekond nädala rikkalikeima pidusöögi. Kui nad lõpetasid, läksid nad sünagoogi kuulama rabi (õpetaja) seletusi Pühakirja kohta.

Laupäeval mindi sünagoogi jumalateenistusele. Jeesus võis istuda koos Joosepi ja oma vendadega, Maarja koos Jeesuse õdedega istus teisel pool vaheseina. Lauldi ja loeti koos palveid.

Rabi (või mõnikord ka keegi teine) tõusis püsti ja luges Pühakirja kirjarullilt, ning seejärel istus ning seletas seda teksti, mida oli lugenud. Hingamispäev lõppes laupäeval päikeseloojangul. Jeesus kasvas üles õnnelikus kodus, oma ema Maarja ning Joosepi ja oma õdede-vendade keskel. Kaksteist aastat oli kõigi juudi poiste jaoks väga tähtis vanus, sest sellest peale tohtisid nad osa võtta täiskasvanutele mõeldud tseremooniast. Niisiis võtsid Jeesuse vanemad Jeesuse nüüd paasapühade tähistamiseks Jeruusalemma kaasa. Paasapühi tähistati Jeruusalemmas igal aastal. Ja igal aastal tuletasid inimesed neid pühi pidades meelde esimesi paasapühi, mil Mooses viis Iisraeli rahva Egiptuse orjusest välja. Igal aastal reisisid inimesed selleks puhuks Jeruusalemma.

See oli kindlasti Jeesuse jaoks väga eriline aeg. Ta oli teekonnal koos mitmete teiste lastega. Igal õhtul valmistati lõkkel toitu ning inimesed magasid tähistaeva all väljas.

Kui Paasapühad mööda said, pöördusid Maarja ja Joosep oma koju Naatsaretti tagasi. Nad ei teadnudki, et Jeesus ei tulnud nendega kaasa, vaid jäi maha. Nad arvasid, et ta oli koos teiste sugulastega juba neist eespool. Alles esimese reispäeva järel hakkasid nad muretsema, sest ei näinud Jeesust kusagil. Nad hakkasid tuttavate ja sugulaste käest küsima.

“Naomi, kas sa oled mu poega Jeesust kusagil näinud?” küsis Maarja.

“Adam,” küsis Joosep, “ega sa Jeesust pole näinud? Me arvasime, et ta on siin kuskil eespool.”

Joosep ja Maarja otsisid Jeesust kõikjalt, kuid ei suutnud teda leida. Kui nad tagasi Jeruusalemma jõudsid, otsisid nad mitmelt poolt, kuid ei leidnud Jeesust sealtki. Siis läksid nad templisse. Nad olid väga üllatunud, leides Jeesuse templis juudi õpetajate seas istumas neid kuulates ja neile küsimusi esitades.

Etteheitvalt ütles Maarja: “Sinu isa ja mina oleme hirmsasti muretsenud ja sind igalt poolt otsinud. Mida see peab tähendama?”

Kuid Jeesus vastas talle: “Kas te ei tea, et minu koht on minu Isa majas?”

See üllatas neid ja nad ei saanud temast aru.

Jeesus läks seepeale oma vanematega kaasa, tagasi Naatsaretti, ning oli jätkuvalt oma vanematele sõnakuulelik poeg. Ta õppis paljusid asju, kasvas tugevaks ja targaks. Mõned kuud enne seda, kui ta kolmeteistkümneseks sai ning seetõttu meeste hulka kuuluvaks arvati, õppis ta lugema kirjakohti Vanast Testamendist - Seadusest ja Prohvetitest. Ta pidi neid ette lugema sünagoogis ühel kindlal päeval, kui ta oli saanud kolmteist. See toimus jumalateenistuse käigus ja neid kirjakohti tuli eriliselt viisil lugeda (retsiteerida). Siis kõneles rabi ja palus poisile õnnistust kaunite sõnadega, mis on kirjas Piiblis 4. Moosese raamatus:

“Issand õnnistagu sind ja hoidku sind,

Issand lasku oma pale sinu üle ja olgu sulle armuline;

Issand tõstku oma pale sinu üle ja andku sulle rahu.” (4.Ms 6:24-26)

Nüüd oli Jeesus täiskasvanute hulka arvatud. Ta jätkas tööd Joosepi puusepatöökojas, ja Naatsareti inimesed armastasid teda.

3. MEIE VASTUS PIIBLILOOLE

1. Tegelus: Küsimused

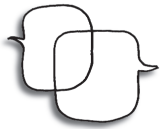
1. Mida tegi Jeesus lapsena? (Ta aitas emal viljast jahu jahvatada, kaevust vett tuua. Ta aitas isa puusepatöös. Ole avatud igasugustele vastustele!)
2. Kas Jeesus käis koolis? (jah)
3. Millises koolis ta käis? (Poistekoolis, mida nimetati sünagoogikooliks.)
4. Mida ta õppis? (Ta õppis Seadust Vanast Testamendist.)

5. Mille poolest oli vanus kaksteist Jeesuse jaoks oluline vanus? (*Nagu kõik juudi poisid, tohtis ta alates sellest vanusest osa võtta täiskasvanute tseremooniast. Inimeste silmis polnud ta enam laps vaid noor mees.*)
6. Teel Jeruusalemmast koju ei suutnud Maarja ja Joosep Jeesust leida. Kas ta oli ära eksinud? (*Ei. Ta oli teadlikult templisse maha jäänud, et õpetajatega veel veidi rääkida.*)

2. Tegelus: Valmistame rullraamatu

Näita pilti rullraamatust. Valmistame sellise rullraamatu, nagu olid sel ajal, kui Jeesus õppis ja luges. Iga laps vajab kaht keppi ning pikka paberit, mis on pisut kitsam kui kepi pikkus. Liimige paberi mõlemad otsad keppide külge. Seejärel võib paberile kirjutada kuldsalmi (Luuka 2:52). Nüüd õpime selle kuldsalmi pähe, nagu Jeesus tegi sünagoogikoolis (võib võistelda, kellele jääb kõige rutem pähe).

3. Tegelus: Kirjutame palve teksti

Kirjutame ühiselt palve, milles täname Jumalat, et ta Jeesust hoidis ja temaga oli sel ajal, kui ta suureks kasvas. Palume Jumalat, et ta aitaks ka meid kasvada, nagu ta aitas Jeesust.

4. Tegelus: ristsõna “Jeesuse lapsepõlv” (vt Lisast)

5. Tegelus: küsimused ja vastused (vt Lisast)

6. Tegelus: Piibli kirjakohta leidmine (vt Lisast)

4. LÕPUPALVE/ÜLISTUS

Võib kasutada seda palvet, mis koos sai koostatud, või palvetada järgmiselt:

Armas Jumal, täname sind, et sa kinkisid meile Jeesuse. Aita meid kasvada ja õppida nii nagu Jeesus kasvas ja õppis. Aita meid olla kannatlikud kuni me suureks kasvame, et me võiksime ära tunda Jumala plaani oma elus. Aamen.

ÕPPETUND 2: JEESUS, JUMALA POEG

ESIMENE POOL: TUNNIKS ETTE VALMISTAMINE

1. PEAMINE MÕTE

Jeesuse ristimine oli märk sellest, et Jeesus on Jumala poeg. Ristimine on märgiks, et me kuulume Jumala rahva hulka ning kristlikku kirikusse.

2. PIIBLITEKST Luuka 3:15-16, 21-23a

Kuldsalm: Luuka 3:22 “Ja Püha Vaim laskus ihulikul kujul Jeesuse peale kui tuvi, ja taevast kostis hääl: “Sina oled mu armas Poeg, sinust on mul hea meel!””

3. PIIBLI TAUSTATEAVE JA OLULISED TERMINID

Johannesest, Eliisabeti ja Sakariase pojast ja Jeesuse sugulasest, oli kujunenud tulihingeline jutlustaja. Ta kutsus inimesi üles meelt parandama, et end ette valmistada Jumala riigi saabumiseks. Johannes ristis inimesi Jordani jões. See sümboolne veega puhastamine aitas inimestel mõista, kuidas Jumal on neilt maha pesnud nende vana, pattudega täidetud elu. Ristimine valmistis inimesi ette Jumala riigi tulekuks, mis Johannese veendumust mööda pidi peagi toimuma. Paljud inimesed Jeesuse päevil arvasid, et Johannes ongi Pühakirjas ette kuulutatud Messias. Johannes oli ometi saadetud vaid teed rajama.

Sel ajal valitsesid Palestiina üle roomlased. Nad sallisid Johannest ja tema tegevust nii kaua kuni see ei tekitanud konflikte. Johannese kasvav populaarsus rahva seas ajas aga Rooma võimud ärevile. Esimeste kristlaste jaoks oli raske mõista, miks pidi Jeesus tulema Johannese juurde ja end ristida laskma. Miks vajab ta ristimist? Võibolla oli Jeesus kuulnud Johannese kuulutustööst, mille juurde kuulus ka ristimine, ning tahtis lasta end ristida märgiks, et see kuulutus on õige. Võibolla tahtis Jeesus end rahva ja nende vajadustega samastada. Võimalik, et ta tundis ära, et on aeg alustada oma maapealset tegevust. Jeesuse lühike, kuid jõuline tegutsemisperiood maa peal algas tema ristimisega. Kuidas ta oli elanud vahepealsed aastad, me ei tea.

messias - heebreakeelne nimi, mille sõnasõnaline tõlge on: Võitu, Salvitu. Viitab kuningavõimule (tolleaegne kuninga ametisseadmise rituaal oli võidmine), Piiblis tähistab konkreetselt Jumala poolt töötatud Kuningat, kes tuleb rajama igavest kuningriiki. Mida raskem oli elu, seda enam oodati selle töötatud Messia saabumist.

meeleparandus - kahetsus; kahjutunne millegi halva pärast, mida oled teinud ja otsus ning soov muutuda.

arm - armastus ja andustus, mida inimene pole ära teeninud.

ristimine - avalik oma usu tunnistamine rituaalse “pesemise” kaudu. Paulus nimetab seda võrdpildiks kristlase osavõtust Jeesuse surmast ning koos temaga tõusmisest uude ellu. Ristimine on metodisti kirikus sakrament. Metodisti kirik tunnistab vaid üht ristimist inimese elus, olgu see toimunud siis lapse-, nooruki- või täiskasvanueas.

prohvet - inimene, kes vahendas teistele Jumalalt saadud sõnumit. Prohvetile tegi Jumal teatavaks oma kavatsused.

Püha Vaim - Jumal elab meie südames oma Püha Vaimu kaudu.

4. SOOVITAVAD/VAJALIKUD PILDID

1. Jeesuse-aegse Palestiina kaart (õpetaja otsib ise)
2. Jordani jõgi
3. Johannes ristib Jeesust

5. ÕPETAJA ISIKLIK VAIKUSHETK

Loe Luuka 3:1-14. Johannese kutse ristimisele oli kutse meelearandusele ja võimalus muudetud eluks. Mida ootab Jumal sinul kui kristlaselt, et anda märk ristimise mõjujõust sinu elule?

Loe Matteuse 3:1-17. Kui Jeesus ristiti, langes tema peale Püha Vaim, mis andis talle jõu oma teenimistööd alustada. Kuidas toimib Püha Vaim sinu elus? Milliseks teenimisetööks ta sulle jõudu annab?

TEINE POOL: ÕPPETUND

1. SISSEJUHATUS

Räägi veest.

- Võta kaasa veega täidetud kann (kauss) ja üks tühi kauss. Hoi need esialgu silma alt ära.
- Palu lastel silmad sulgeda ja tähelepanelikult kuulata. Vala vett kannust kaussi. Vala aeglaselt ja sellisest kõrgusest, et heli oleks maksimaalne. Küsi, mida lapsed kuulsid.
- Palu lastel tuua näiteid, milleks vett kasutatakse. Korda öeldut valjusti, et kõik kuuleksid.
- Vesi on väga tähtis. Me joome seda. Me peseme end sellega. Me kasutame seda toidu valmistamiseks ja taimede kastmiseks. Põllumehed peavad kastma oma põlde, et vili kasvaks. Põllumehed vajavad vett ka oma lehmade ja muude loomade jootmiseks. Ilma veeta me sureksime kõik. Me ei tohi vett raisata. Vesi on eriline kingitus meile Jumalalt. Ja meie tänases piibliloos on veel väga oluline koht.

Töö maakaardiga ja eelmise tunni meeldetuletamine.

- Suurenda tunnimaterjali juurde sobiv maakaart (Piibli lõpust) või kasuta Piibli atlast. Lase lastel kaardilt leida: 1. koht, kus Jeesus sündis (Petlemm); 2. koht, kus Jeesus suureks kasvas (Naatsaret); 3. koht, kus asus tempel (Jeruusalemm); 4. Jordani jõgi. (Võiks sõrmega vedada mööda jõe kulgemist.)

Eelmisel nädalal me rääkisime Jeesusest, kui ta oli alles laps. Selles loos oli ta kaheteistkümne-kolmeteistkümne aastane.

Kes tahaks meelde tuletada, mida ta tegi? Kas teil tuleb meelde mingi olukord, kus tal oli arusaamatus oma vanematega? (*Ta ei läinud nendega koduteele kaasa, vaid jäi veel templisse. Vanemad hakkasid tema pärast muretsema.*) Julgusta lapsi eelmise tunni lugu meelde tuletama.

Piibel ei räägi meile midagi enam Jeesusest kuni selle ajani, kui ta on umbes kolmekümne aastane. (*Kui see lastele võiks meeldida, siis lase neil arvutada, mitu aastat mööda on läinud.*)

Ma nimetan nüüd kolm nime. Vaatame, kas me teame, kes nad on.

Eliisabet (*Maarja sugulane*), Sakarias (*Eliisabeti abikaasa*), Johannes (*nende poeg*). Jumal kinkis Eliisabetile ja Sakariasele poja nende vanas eas, kui nad enam seda ei lootnudki. Selle poja sünniga kaasnes ühtlasi ettekuulutused, et temast saab suur prohvet. Ka nimi Johannes oli talle Jumala poolt ette määratud. Seda ettekuulutust kordas ingel osana Jeesuse sünni ettekuulutusest ka Maarjale. Maarja külastas oma sugulast Eliisabetti sel ajal, mil Johannes ja Jeesus polnud kumbki veel sündinud, aga nende sünni oli juba oodata.

Täna räägime sellest, kuidas Jeesus kohtab oma sugulast Johannest. Selles loos on palju juttu veest. Kuulake, kas te saate aru, kuidas ja miks vesi meie tänases loos tähtis on.

2. PIIBLILOO JUTUSTAMINE

Jutusta lugu:

Johannesele on saanud huvitav inimene. Kui Jeesus kasvas ja õppis puusepatööd nagu Joosep, sai Johannesele jutlustaja. Tal oli oma eriline ülesanne täita. Kas mäletad, mis see oli?

(Ta pidi valmistama teed Messiale, kes oli tulemas.)

Johannes seisis Jordani jões vees. Ta hüüdis inimestele, kes olid ümberringi kogunenud: “Jumala riik on lähedal. Paluge Jumalalt andestust ja laske end ristida.”

Johannes, Jeesuse sugulane, oli välimuselt väga veider mees. Ta riietus hoopis teistmoodi, kui üldiselt kombeks oli. Tema karvane kuub oli kaamelikarvadest tehtud ning tal oli vööl nahkvöö - sellised riided olid juba väga vanadest aegadest olnud prohveti tunnuseks. Üsna sarnase karvase kuuega käis näiteks prohvet Eelija (2 Kn 1:8). Toiduks tarvitas ta rohutirtsusid ja metsmett. Tal oli väga eriline ülesanne täita. Jumal oli tema saatnud maailma, et valmistada teed Jumala Pojale - töötatud Messiale. Ja Johannes andis selle sõnumi edasi nii paljudele inimestele Jeruusalemmas ja Judeas, kui ta vähegi suutis.

“Te peate muutma oma eluviisi. Jumal ei taha, et te endist viisi jätkaksite. Te olete muutunud väga mõtlematuks. Te ei hooli sellest, kas teistel inimestel on piisavalt süüa või riided seljas. Jumala töötatud Messias on tulemas ja te ei ole selleks valmis. Muutke oma elu. Laske end selle veega puhtaks pesta kõigist oma pahategudest.”

Inimesed olid murelikud. Nad ei tahtnud maha jääda, kui Jumala riik peaks tulema. Nad hüüdsid Johannesele: “Mida me peame tegema, et end valmistada?”

“Kellel iganes on kaks särki, see andku sellele, kellel pole ühtki. Kellel iganes on toitu, tehku sedasama. Maksukogujad peaksid lõpetama inimeste petmise. Ärge küsige enam, kui teil on seaduslik õigus küsida. Sõdurid, olge rahul oma palgaga ning ärge püüdke inimestelt lisateenistust välja pressida,” kõneles Johannes neile.

Päev päeva järel tulid inimesed jõe äärde. Ja päev päeva järel kõneles Johannes neile:

“Paluge Jumalalt andestust. Laske end veega ristida ja alustage uut elu. On aeg end valmistada.”

Mõnikord küsisid inimesed temalt: “Kas sina oled töötatud Messias? Kas sina oled see, kelle tulekut Jumal meile lubas?”

“Ei,” ütles Johannes, “mina pole Messias, kuid ma olen tulnud talle teed valmistama. Ma ei ole väärt isegi kummardama ja tema jalatsipaelu lahti sõlmima.”

Ühel päeval, kui Johannes taas kõneles ja ristis, tuli Jeesus Jordani jõe kaldale. Ta palus Johannesel end ristida.

“Tema on see,” mõtles Johannes. “Tema on see, keda kõik on oodanud.” Johannes ei teadnud, mida teha. “Sina peaksid õigupoolest mind ristima,” ütles ta Jeesusele.

“Tee seda siiski nii, nagu sa seda ikka teed,” ütles Jeesus talle. Ja Johannes juhatas Jeesuse vette.

Näita pilti.

Kui ta oli Jeesuse ristitud, langes Jumala Vaim Jeesuse peale nagu tuvi. Ja hääl kõlas taevast: “Sina oled mu armas Poeg, sinust on mul hea meel.”

Olles täidetud jumaliku jõuga, oli nüüd Jeesusele saabunud aeg, kus ta pidi inimestele õpetama rohkem Jumala ja Tema armu kohta.

3. MEIE VASTUS PIIBLILOOLE

1. Tegelus: Küsimused

1. Mida tegi Johannes? (*Jutlustas.*)
2. Mida ta kutsus inimesi üles tegema? (*Meelt parandama ja laskma end ristida.*)
3. Mille poolest on vesi selles piibliloos tähtis? (*Vett kasutatakse puhastamiseks. Kui ristimisel vett kasutatakse, meenutab see meile, et Jumal on ära pesnud meie patud ja eksimused.*)

2. Tegelus: Räägime ristimisest

1. Küsimused lastele nende endi kogemuste kohta võiksid olla: Kas sa oled kellegi ristimist näinud? Kas sa tead kedagi, keda on hiljuti ristitud? Kas keegi teist on ristitud väikese lapsena?
2. Ristimine võib toimuda mitut moodi. Inimese peale piserdatakse vett või valatakse pisut vett või inimene kastetakse hetkeks üleni vee alla. Olenemata sellest, kuidas ristimine täpselt toimub, on see eriline märk sellest, et me kuulume Jumalale. Kõik inimesed kuuluvad Jumalale sõltumata sellest, kas nad on ristitud või mitte. Aga samas on ristimine avalik tunnistus sellest, et inimene kuulub Jumala perekonda ja kristlikku kirikusse. Mõnikord viivad vanemad oma lapsed ristimisele siis, kui nad on alles väikesed beebid. Mõnikord lasevad inimesed end ristida vanemas eas.
3. Julgusta lapsi esitama küsimusi ristimise kohta ja jagama oma kogemusi.

3. Tegelus: räägime Pühast Vaimust ja valmistame tuvi

Me ei tea, kas Jeesus enne ristimist rääkis kellelegi Jumalast või mitte. Aga me teame, et Püha Vaim täitis teda peale ristimist erilise jõu ja väega kuulutamiseks, õpetamiseks ja tervendamiseks. Sellest ajast alates hakkas ta täitma talle Jumala poolt antud ülesannet.

Esimestest kristlastest alates on inimestel olnud seesama kogemus, et Püha Vaim juhatab nende elu erilisel viisil. Sellised inimesed kõnelevad Jumalast ja Jumala armust. (*Siinkohal võid jagada mõnd kogemust omaenda elust, kus tundsid, et Jumal oma Püha Vaimu kaudu juhatas sind erilisel viisil. Räägi teistest inimestest, keda Jumal on juhatanud midagi tegema kiriku või kaasinimeste kasuks.*)

Valmista tuvi:

Tuvist on saanud ristimise ja Püha Vaimu sümbol. Iga laps võib teha oma väikese tuvi, või võite ka grupiga koos ühe suure tuvi valmistada. Kui võimalik, võiks need klassi üles riputada.

Jälgi valmistamise skeeme Lisas: 1. origami-tehnikas tuvi, 2. lehviku moodi tuvi, 3. lihtne tuvi

4. Tegelus: ristsõna “Jeesus, Jumala Poeg” (vt Lisast)

4. LÕPUPALVE/ÜLISTUS

Meenuta lastele, et Jumal saatis Jeesuse siia maailma õpetama inimestele Jumala armastust ja seda, milline Jumal tegelikult on. Jeesuse ristimisest alates räägitakse meile Piiblis palju lugusid sellest, mida Jeesus ütles ja tegi.

Korda koos lastega seda palvet:

Armas Jumal, tänu sulle, et sa andsid meile Jeesuse. Aita meil meeles pidada, et me kuulume Jumala perekonda. Aamen.

ÕPPE TUND 3: HEA SÕNUM KÕIGILE

ESIMENE POOL: TUNNIKS ETTEVALMISTAMINE

1. PEAMINE MÕTE

Jumal saatis Jeesuse maailma tooma lootust ja julgustust kõigile inimestele. Meiegi võime avastada võimalusi, kuidas viia lootust ja julgustust teistele inimestele.

2. PIIBLITEKST Luuka 4:14-21

Kuldsalm: Luuka 4:18 “Issanda Vaim on minu peal, ta on mind läkitanud kuulutama rõõmusõnumit.”

3. PIIBLI TAUSTATEAVE JA OLULISED TERMINID

Kõigis neljas evangeeliumis on juttu Jeesuse kuulutustöö algusest Galileas. Pärast kiusatustega võitlemist kõrbes ja sealt tagasipöördumist Jumala Vaimu väes oli Jeesus valmis kõige raskema ülesandega rinda pistma - ta oli valmis viima oma revolutsioonilist sõnumit inimesteni.

On selge, et Jeesus oli midagi enam kui lihtsalt usuline õpetaja. Ta oli Messiat ehk Päästjat ootavate juutide ootuste täitumine. Kuid mõned juudid nägid tema kuulutustööd põlvkondadelt päritud usulise traditsioonipärandi eitamisena; nad ei uskunud Jeesuse väidet, et tema ongi Messias. Märgid sellest uskmatusest algavad juba Naatsareti sünagoogis, kuhu Jeesus - sealtamast pärit olles - tuleb Jumalat kummardama ja teenima. Kirjakoht, mida Jeesus sünagoogis loeb, on pärit Jesaja prohvetikuulutusest Jumala Vaimu väljavalamise kohta. Paganad, kes seda sõnumit kuulsid, janunesid sellise aja järele, mil keegi toob häid sõnumeid vaestele, vabadust vangidele, tervenemist pimedaille ja pääsemist kõigile neile, keda vaenatakse. Need inimesed, olles Rooma ülemvõimu ikke all, kuulasid selliseid sõnu suure lootusega. Kui Jeesus viitas Eelija ja Eliisa tehtud imetegudele, lisas ta ühtlasi, et Jumala tahtmine on pakkuda päästmist ka paganatele. Jeesus ise oli tulnud päästmist ja tervenemist tooma kõigile, kes teda vastu võtsid, mitte üksnes juutidele.

Juudid aga ootasid sellist Messiat, kes tuleks üksnes neile. Järelikult olid paljud Jeesuses pettunud. Naatsaretis toimunu kuulutab omal kombel ette tulevase sündmusi. See ettekuulutus ütleb, et Jeesust ei võeta vastu ning ta lüüakse risti oma kaasmaalaste poolt.

Hea Sõnum - Piiblis tähistab see sõnumit Jumala armastusest.

Issanda Vaim = Püha Vaim

Toora - 5 Moosese raamatut

Pagan - termin, mida kasutati kõigi mittejuutide (mõnest muust rahvusest inimeste) kohta Jeesuse ajal.

Salvimine - rituaal, mida kasutati kuninga “ametissepühitsemiseks”. Ülekantud tähenduses tähistab kuninglikkust, valitust, eriliste volituste andmist.

4. SOOVITAVAD/VAJALIKUD PILDID

1. Pilte sünagoogiteenistusel kasutatavatest asjadest (kirjarullid, palvesall, õlilambid vms - õpetaja otsib ise)
2. Sünagoog

5. ÕPETAJA ISIKLIK VAIKUSHETK

Loe Luuka 4:14-15. Kas tunned end õpetajana Püha Vaimu poolt väega varustatuna? Kas see kinnitab sind sinu õpetajaametis?

Loe Luuka 4:16-21. Millele kutsub see kirjakoht sind üles lapsi õpetades? Milliseid häid sõnumeid saad sa oma lastele edasi anda?

TEINE POOL: ÕPPETUND

1. SISSEJUHATUS

- Kui lapsed saabuvad, anna igähele neist punane või sinine riba. Võid kasutada ka kivikesi ja puupulki.
- Palu kõigil punase ribaga või kivikesega lastel istuda ühele poole ruumi ja sinise ribaga või puupulgaga lastel teisele poole. See harjutus aitab lastel paremini aru saada mõistetest “juut” ja “pagan”.
- Palu, et nad räägiksid ainult lastega, kellel on sama värvi riba või samasugune ese.
- Mõne aja pärast küsi, kuidas nad end tundsid neis erinevates gruppides ja ainult oma grupi piires rääkida tohtides. Julgusta neid rääkima ja tunnusta kõiki vastuseid. Anna lastele aega end väljendada. Mille poolest need kaks gruppi teineteisest erinevad? (Ühe grupi lastel on sinised ribad ja teise grupi lastel punased.) Mille poolest nad sarnased on? (Kõik on lapsed. Kõik tulid pühapäevakooli täna hommikul. Tunnusta kõiki vastuseid.)
- Kõik inimesed sarnanevad üksteisele paljudes asjades. Aga kõik inimesed ka erinevad üksteisest paljudes asjades. Nimeta mõnesid asju, mille poolest inimesed võivad sarnaneda või erineda. Tee sellest mäng. Ütle näiteks:
 - Iga laps, kellel on kaks kõrva, tõusku püsti.
 - Iga laps, kes armastab marmelaadi, tõusku püsti.
 - Iga laps, kellel on lühikesed juuksed, tõusku püsti.*Aita lastel mõelda välja erinevusi ja sarnasusi (nt kellel on vanem vend, kellel noorem õde, kes sõi hommikusöögiks putru vms)*

2. PIIBLILOO JUTUSTAMINE

Sissejuhatus:

Te olete kuulnud lugusid Jeesusest. Ta tegi palju imelisi asju. Jeesus ei teinud kunagi kellelegi halba. Ta oli lahke ja armastav. Kas te olete mõelnud selle peale, miks ta mõnedele inimestele ei meeldinud?

Tänases Piibliloos me hakkame sellest aru saama, miks mõnedele inimestele ei meeldinud see, mida Jeesus rääkis. Samas olid teised rõõmsad tema Hea Sõnumi kuulutuse üle.

Piibli aegadel oli kahte moodi inimesi - juudid ja kõik teised, keda nimetati paganateks. Kui me elaksime sel ajal ja seal maal, nimetataks ka meid paganateks, sest me ei ole juudi rahvusest.

Nii nagu teid jagati gruppideks täna tundi tulles, olid Piibli aegadel kahte erinevasse gruppi jagatud juudid ja paganad. Juudid ei teinud paganatega üldse tegemist. Nad ei mänginud üheskoos. Nad ei söönud üheskoos. See kõik oli juudi seadustega keelatud. Kuid Jeesus ei jaganud seda arvamust.

Jeesus teadis, et Jumal oli loonud kõik inimesed oma näo järele, enda sarnaseks, ja Jumala armastus kuulub igähele. See mõtteviis hakkas inimestes probleeme tekitama.

Eelmises loos kuulsime Jeesuse ristimisest. Nüüd, olles täidetud Jumala Vaimuga, oli Jeesus valmis alustama seda tööd, mille Jumal oli talle andnud. Igal pool, kuhu ta läks, kõneles ta Jumalast, õpetas ja tervendas. Igas linnas, kuhu ta jõudis, läks ta sünagoogi ja rääkis inimestele Jumalast ja tema armastusest. Sünagoog oli koht, kuhu juudid kogunesid jumalateenistuseks just samamoodi nagu kristlased tänapäeval pühapäeviti kirikusse lähevad.

Peagi levis kuuldus sellest mehest ja imelistest asjadest, mida ta tegi. Meie tänane lugu ongi ühest korrast, mil Jeesus jälle sünagoogi läks.

Jutusta lugu: (näita pilti sünagoogist)

Hingamispäeva hommik koitis kargelt ja varaselt üle Naatsareti linna. Kõik linna juudid kogunesid varases hommikuvalguses hoonesse, mida nimetati sünagoogiks. Mehed istusid pinkidel ruumi keskmises osas. Naised ja lapsed olid seinte äärtes. Mõned seisisid, teised istusid külmal kivipõrandal. Ruumi valgustasid õlilambid. Värelevad leegid heitsid veidraid varje seintele. Ruumi eesosas oli kõrgemale poodiumile paigutatud lugemispult. Lamp heitis sellele tuhmi valgust.

Jumalateenistuse juhataja tuli ruumi ette. Ta ei olnud preester nagu Jeruusalemma templi teenijad. Ta ei olnud isegi kogudusevanem. Tema ülesandeks ei olnud ka sarvepuhumine sabati alguse kuulutamise puhul. Ta oli lihtne usklik mees linnarahva seast, kelle ülesandeks oli selle jumalateenistuse käiku korraldada. Täna oli juhatajaks Jaakob, Naatsareti linnakese pottsepp. Kõik jäid vaikseks, kui Jaakob luges algussõna ja kiitis Jumalat. Siis skandeerisid kõik, noored ja vanad, üheskoos oma usutunnistust: "Kuule, Iisrael, Issand meie Jumal on Ainus".

Sünagoogivanem Joonatan läks seejärel ruumi tahaossa ja võttis kullatud puulaekast kirjarulli. See oli toora, juutide Seaduseraamat. Joonatan tõstis riidekangasse mässitud kirjarulli kõrgele inimeste peade kohale, kandes seda lugemispuldile. Tundus, nagu oleks ta sellega öelnud: "Vaadake kõik, siin on Jumala Seadus."

Joonatan asetaskirjarulli puldile. Jaakob ütles tänupalve toora eest ning luges seejärel pühakirja. Tema osaks oli lugeda sõna ja seejärel selgitas keegi teine kogunenute hulgast kuulajatele, mida see sõna tähendab. Inimesed kuulasid tähelepanelikult, et mõista, mida Jumala seadus neile ütleb. Kui Jaakob lõpetas toora lugemise, oli sünagoogivanema kord kedagi teist lugema kutsuda. Järgmine lugeja pidi lugema prohvetite raamatust. Need olid raamatud, mis kõnelesid Messia tulekust - selle tulekust, kelle Jumal pidi saatma neile Päästjaks.

Joonatan nimetas Jeesuse nime. Jeesus tuli rahva ette lugema. Ta keeras lahti prohvet Jesaja raamatu. Sealt leidis ta koha, kus seisis kirjas:

"Issanda Vaim on minu peal, seepärast on ta mind salvinud. Ta on mind läkitanud kuulutama vaestele rõõmusõnumit, kuulutama vangidele vabakslaskmist ja pimedatele nägemist, laskma vabadusse rõhutuid, kuulutama Issanda meelepärast aastat."

Seejärel sulges ta raamatu, andis selle sünagoogivanema kätte ja istus. Kõik inimesed sünagoogis vaatasid tema poole. "Täna on see kirjasõna läinud täide, just sel hetkel, kui te kuulsite mind seda lugemas." Kõik üllatusid tema sõnadest. Nad olid kuulnud lugusid neist imelistest tegudest, mida Jeesus oli teinud. Aga kas tema oli tõesti see Jumala Valitu? "Kas see pole mitte Joosepi, selle puusepa poeg?" küsisid nad üksteiselt.

Siis kõneles Jeesus Eelijast ja Eliisast ja sellest, kuidas nad olid teinud imelisi asju mitte üksnes oma rahva seas, vaid teistegi maade rahvaste seas. See vihastas inimesi. Kas ta tahtis öelda, et Jumala armastus oligi igäühe jaoks mõeldud - mitte ainult juutide jaoks? See ei olnud selline asi, mida nad oleksid tahtnud uskuda.

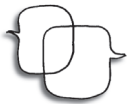
Jeesus oli kurb. Need inimesed olid tema sõbrad, tema naabrid. Jeesus teadis, et Jumal oli teda saatnud häid sõnumied kuulutama kõigile inimestele - juutidele ja paganatele. Jeesus teadis ka seda, et tuleb aeg, mil tema oma kaasmaalased tema vastu pöörduvad. Nad ootasid Messiat, kes neid Rooma võimu alt vabastaks. Nad ei tahtnud Messiat, kes kuuluks kõigile.

3. MEIE VASTUS PIIBLILOOLE

1. Tegelus: Küsimused

1. Jeesus ütles, et ta on tulnud tooma häid sõnumeid. Mis sõnumid need olid? (*Sõnum sellest, et Jumal armastab kõiki inimesi. Et Jumal saatis Jeesuse selleks, et igaiüks saaks teada Jumala armastusest.*)
2. Kellele olid need head sõnumid mõeldud? (*Jeesus ütles, et igaihele.*)
3. Kuidas inimesed sellesse suhtusid? (*Mõned inimesed olid vihased, sest nad arvasid, et Jumala armastus oli just ja ainult neile mõeldud.*)

2. Tegelus: Mõttevahetus

Küsi lastelt näiteid selle kohta, kus nad on näinud või kuulnud kedagi oma armastust väljendamas või mõnd heategu tegemas. See võib olla visa tulema, kuid julgusta neid jagama. Õpetajana võid ise algust teha ja oma kogemusest rääkida.

3. Tegelus: Mängime sünagoogiteenistust

Vaja on lugemispulti seda katva tikitud kattega, kirjarullide kirstu või kappi, kirjarulle, palvesalli, keegi peaks olema sünagoogivanem ja keegi teenistuse juhataja. Sünagoogiteenistusel istuvad mehed ja naised eraldi (moodusta kaks gruppi). Üldlaulu kui sellist ei tunta, aga ühislugemised toimuvad poollauldes.

Alguseks kutsub juhataja kellegi osavõtjatest usutunnistust lugema, see katab pea salliga, pöördub näoga teiste poole ja alustab mõne kiitusesalmiga (peast), millele ülejäänud vastavad "aamen", ning edasi loeb koos teistega terve usutunnistuse teksti (5Ms 6:4-9; 11:13-21 ja 4Ms 15:37-41), mille lõpus öeldakse "aamen". Võib kasutada seda lühikest usutunnistuse vormi, mis oli tänase tunni loos ära toodud.

Järgneb palve, mis koosneb mitmest erinevast osast (võib siinkohal koosneda mitmest lausest). Iga osa vahele ütleb kogudus "aamen". Palvet tuleb tegema keegi teine koguduse seast, kelle juhataja kutsub, ja kes peab kõigepealt tagasihoidlikkusest vastu puiklema, siis aga tuleb rahva ette ja palvetab seljaga rahva poole ja näoga toorakirstu poole seistes. Kui kohal on preestreid, siis palutakse neil kogudust õnnistada, mida nad teevad sõnadega 4Ms 6:24-26.

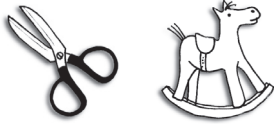
Nüüd tuuakse kirstust (või kapist) pidulikult välja toorarullid. Järgneb toora lugemine. Selleks võib olla mitu lugejat, kelle juhataja ette kutsub. Lugeda tuleb eriliselt selge häälega ja arusaadavalt. Esimene lugeja teeb lühikese tänapalve enne lugemise alustamist. Viimane lugeja ütleb teksti lõpul: "Kiidetud oled sina, Issand, meie Jumal, maailma kuningas, kes meile tõetoora on andnud ja meisse istutanud igavese elu. Kiidetud oled sina, toora andja!" Kogudus vastab sellele: "Aamen!"

Lugemisega võib kaasneda tõlge. (Pühakirja loeti heebrea keeles, kuna aga rahva jaoks oli emakeeleks aramea keel, vajasisid nad teksti mõistmiseks tõlget.)

Järgneb lühike jutlus. See on rahvakeeles, sisaldab kirjaseletust ja üleskutset seda rakendada.

Jutlustaja istub näoga rahva poole.

Sünagoogiteenistuse lõppedes tõuseb kogudus austuse märgiks toorarulli vastu, mis pidulikult kirstu (või kappi) tagasi viiakse.

4. Tegelus: Kirjarull-puzzle (vt Lisast)

Lõika mööda näidatud jooni paber tükkideks. Lase lastel tükid õigesti kokku panna ja võimaluse korral tugevamale alusele kleepida. Suuremad lapsed võivad igaüks oma isikliku puzzle (tükkidena) saada ning siisvõidu kokku panna. Puzzle-pildi võib ka tervena kätte anda ja lasta lastel enne lahtilõikamist ära värvida või kaunistada.

5. Tegelus: Mõistatus “Selgitustega pilt sünagoogist” (vt Lisast)

6. Tegelus: ristsõna “2 pühakoda – tegevuse jaoks toimumiskoha leidmine” (vt Lisast)

4. LÕPUPALVE/ÜLISTUS

Tuleta lastele meelde, et Jumal saatis Jeesuse siia maailma selleks, et inimestele Jumala armastust õpetada. See armastus on kõikide inimeste jaoks. Piiblist võime lugeda lugusid selle kohta, kuidas Jeesus seda armastust oma eluga inimestele näitas.

Palveta: Armas Jumal, tänu sulle selle eest, et sa andsid meile Jeesuse. Aita meil meeles pidada, et Jumala armastus on kõikide inimeste jaoks kõikides maailma paikades. Aamen.

ÕPPETUND 4: INIMESTE PÜÜDMINE

ESIMENE POOL: TUNNIKS ETTEVALMISTAMINE

1. PEAMINE MÕTE

Jeesus kutsus jüngrid abilisteks oma tööle. Jeesus kutsub meid endale jüngriteks veel tänapäevalgi. Ta kutsub meid, et järgiksime tema õpetust ja aitaksime Jumala armastuse sõnumit inimesteni viia.

2. PIIBLITEKST Luuka 5:1-11

Kuldsalm: Luuka 5:10 “Ja Jeesus ütles Siimonale:”Ära karda! Nüüdsest peale pead sa püüdma inimesi!””

3. PIIBLI TAUSTATEAVE JA OLULISED TERMINID

Lugu sellest, kuidas Jeesus kalamehed ennast järgima kutsus, on kirjas nii Markuse kui ka Luuka evangeeliumis. Kuigi kõik juudi poisid õppisid sünagogikoolis, läksid vaid mõned andekamad edasi õppima, et ise õpetajateks saada. Pärast paljusid aastaid õppimist oli küllalt tavaline, et õpimuline nooruk ühines mõne õpetajaga, kes oli oma elu pühendanud mõtisklemisele ja õpetamisele. Seega sai noorukist tolle õpetaja järelkäija ehk jünger. Juudi õpetajate jaoks oli tavaline kutsuda andekaid õpilasi end järgima. Jüngrid, keda Jeesus kutsus, olid aga küllaltki eripärased. Nad kuulusid samasse sotsiaalsesse klassi, kuhu Jeesuski kuulus. Nad olid vaesed, eriti ühiskonna kõrgklassiga võrreldes.

Väikeses grupis, mis koosnes õpetajast ja tema õpilastest, oli põhirõhk teenimistööl, kusjuures õpetaja oli siin eeskujuks. Enne ja pärast konkreetseid teenimistegusid oli õpetajal kombeks arutleda Pühakirja üle, mille alusel nad kõik oma elu seadsid. Jeesus tegi kindlasti oma jüngritega sedasama. Ta kutsus neid üles meelde jätma kõike seda, mida ta oli neile õpetanud, ning seda õpetust teistele edasi andma.

jünger - õpilane, kes elab koos oma õpetajaga ja õpib temalt nii õppetundides kui ka igapäevastes toimingutes.

inimeste püüdja - see tähendab inimestele Jumala armastusest rääkimist ja selle väljendamist sellisel viisil, et nemad ka tahavad Jeesust järgida.

4. SOOVITAVAD/VAJALIKUD PILDID

1. Pilte kaladest või kaluritest (õpetaja otsib ise)
2. Paat jüngritega järvel

5. ÕPETAJA ISIKLIK VAIKUSHETK

Loe Luuka 5:1-11. Kas oled kunagi tundnud, et Jumal kutsus sind tegema midagi võimatut? Kas sinu grupis on lapsi, keda tundub olevat võimatu õpetada? Kas sul on tunne, et sa tegelikult ei tea, mil viisil nendeni jõuda? Kuidas see jüngrite kutsumise lugu seostub selle tundega?

TEINE POOL: ÕPPETUND

1. SISSEJUHATUS:

- *Kaunista ruum paberist välja lõigatud kaladega või kalapiltidega (joonista ise või kasuta tunni juurde antud šablooni). Riputa kalad laest alla. Kinnita need seintele. Kirjuta kuldsalm suure kala peale ja kinnita see klassiruumi uksele. See annab lastele märku, et midagi põnevat hakkab toimuma ja see on kuidagimoodi kaladega seotud.*
- *Küsi lastelt:*
 - Kui paljud teist on kalal käinud?
 - Kas olete mõne kala ka kätte saanud?
 - Mida te püütud kalaga tegite?
- Räägi lastele, et Jeesuse ajal oli kogu toit, mida inimesed sõid, nende endi kasvatatud või püütud.

2. PIIBLILOO JUTUSTAMINE

Sissejuhatus:

Inimesed, kellest tänases piibliloos juttu tuleb, muretsesid toitu oma linnakese elanikele. Nad olid kalamehed. Nende töö oli kalu püüda ning müüa. Neil olid väikesed paadid ja kalavõrgud. Iga päev, kui see vähegi võimalik oli, läksid nad paatidega järvele kalu püüdma.

Jeesus teadis, et ta vajab abilisi. Ta vajab inimesi, kes oleksid valmis millekski enamaks kui ainult tema õpetuse kuulamiseks. Ta vajab abilisi, keda ta saaks õpetada ja kes omakorda saaksid teiste inimeste õpetajateks. Kuulame nüüd lugu sellest, kuidas Jeesus sai endale abilised.

Jutusta lugu:

Ühel hommikul vara tormasid Eelija ja Saamuel järve äärde, et näha kalapaatide tagasitulekut öiselt püügiretkelt. Mõnikord aitasid poisid oma isa ja venda võrke kokku panna ja kalu kokku korjata.

Tänane päev oli aga eriline. Nad olid kuulnud, et Jeesus, suur õpetaja, oli järve ääres.

Kuhu Jeesus iganes läks, kogunesid tema ümber inimesed. Mõned neist tahtsid teda kuulata ja temalt õppida. Teised tulid lihtsalt nalja tegema ja kiusu ajama. Täna oli väga palju inimesi kokku tulnud. Saamuel ja Eelija leidsid oma isa. Ta oli tõmmanud oma paadi kaldale Siimon Peetruse paadi kõrvale. “Kuidas kala oli?” küsis Saamuel, hüpatas isa juurde paati teda aitama.

“Kehvasti, pojake,” vastas isa, tõmmates aerud paati. “Ei mina ega Siimon saanud täna ühtki kala. Ehk läheb homme paremini.”

Poisid kiirustasid isa aidates. Äkki kuulsid nad järvekaldal häält. Õpetaja Jeesus kõndis mööda järvekallast. Ta tuli otse Siimon Peetruse juurde, kes parandas oma võrke.

“Siimon Peetrus,” hüüdis Jeesus talle, “kas ma võiksin sinu paati kasutada? Siin on nii palju inimesi, et nad ei kuule mind, kui ma kõnelema hakkän. Võibolla ulatub see rohkemate inimesteni, kui ma sinu paati astun ja sealt kõnelen.” Siimon Peetrus oli nõus. Jeesus astus paati ja mehed sõudsid kaldast pisut eemale. Sealt võis Jeesus inimestele kõnelda ja kõik kuulsid teda.

Kui Jeesus oli rahvahulga õpetamise lõpetanud, ütles ta Siimonale: “Sõua nüüd natuke kaugemale ja heida oma võrgud vette.” “Õpetaja,” vastas Peetrus, me oleme täna juba järve peal olnud ja me ei saanud midagi.” Aga siiski tegi Peetrus nii, nagu Jeesus oli öelnud. Peagi oli võrkudes nii palju kalu, et väike paat oli põhja vajumas.

Siimon Peetrus hüüdis oma sõpradele kaldal: “Kähku, tulge appi, enne kui paat põhja vajub!”

Mõned mehed tormasid vette, et aidata võrke kaldale vedada ja päästa paat põhjaminemisest. Siimon Peetrus ja ta sõbrad olid päris ehmunud sellest, mis oli juhtunud.

“Ärge kartke,” ütles Jeesus neile. “Järgnege mulle ja nüüdsest peale hakkate te kalade asemel inimesi püüdma.” Ja Siimon Peetrus koos oma venna Andreasega jätsidki oma paadid ja võrgud maha ning järgisid Jeesust.

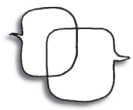
Kui nad kolmekesi mööda järvekallast edasi kõndisid, jõudsid nad veel ühe paadi juurde. Selles istusid Jaakobus ja Johannes koos oma isaga. Nad parandasid oma võrke. “Tulge,” hüüdis Jeesus neile, “Jaakobus, Johannes, tulge minuga ja ma õpetan teid inimesi päästma!” Nad jätsid oma võrgud ja ütlesid hüvasti oma isale ning järgisid Jeesust.

3. MEIE VASTUS PIIBLILOOLE

1. Tegelus: Küsimused

1. Kes olid esimesed Jeesuse abilisteks kutsutud inimesed? (*Siimon Peetrus ja tema vend Andreas*)
2. Mis oli nende elukutse? (*Nad olid kalurid.*)
3. Kuidas nad Jeesuse kutsele reageerisid? (*Nad jätsid oma võrgud maha ja järgisid Jeesust.*)
4. Milles nad pidid Jeesust abistama hakkama? (*Teistele inimestele Jumalast rääkimises ja tema armastuse näitamises.*)
5. Kas Jeesus tahab, et meie oleksime tänapäeval tema abilised? (*jah*)
6. Kuidas me saaksime Jeesuse abilised olla? (*Tunnusta erinevaid vastuseid. Nt üksteise vastu lahke olemine, sõprade pühapäevakooli kutsumine, teistele Jeesusest rääkimine jne.*)

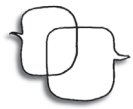

2. Tegelus: Kuidas me Jeesust järgime

Selgita lastele, et me võime ka tänapäeval Jeesust järgida. Siimon Peetrus ja tema sõber jätsid maha oma võrgud selleks, et Jeesust järgida. Meie võime Jeesust mõnel muul viisil järgida.

Ma jutustan teile kolm väikest lugu. Kuulake ja öelge mulle, millised lapsed nendes lugudes järgisid Jeesust ja millised mitte.

1. *Lugu: Pühapäevakoolilapsed läksid parki piknikku pidama. Kui oli aeg koju minna, käskis õpetaja kõigil prügi kokku korjata. Nad tahtsid, et park jääks nende lahkudes sama puhtaks kui see oli enne olnud. Jan nägi maas prahti ja ütles: “Mina pole seda siia visanud. Mina seda üles ka ei korja. Miks peaksin mina kellegi teise tagant koristama?”*
2. *Lugu: Tom oli kogunud natuke raha. Kirikus kuulis ta perest, kelle maja oli tulekahjus maha põlenud. Peres oli kaks last, kellel polnud nüüd riideid selga panna. Kirikus tehti korjandus selle pere toetuseks. Tom annetas ka, oma kogutud rahast.*
3. *Lugu: Britt ja Maris mängisid aias. Marise vend Mikk tuli küsima: “Kas mina ka võin teiega mängida?” Tüdrukud ütlesid: “Ei või, see on ainult tüdrukute mäng.”*

3. Tegelus: Veel Jeesuse järgimisest

Tee lastele ettepanek sarnaseid lugusid ise välja mõelda. Neid võib ka näidelda.

4. Tegelus: mõistatus “Jeesus ja kalurid – kes püüdis kala?” (vt Lisast)

5. Tegelus: mõistatus “Jeesus ja kalurid – mida ütles Jeesus Peetrusele?” (vt Lisast)

6. Tegelus: Labürint (vt Lisast)

7. Tegelus: Valmistame kalavõrgu (vt Lisast)

Voldi ajaleht pikkupidi kokku nagu lehvik. Tee sellesse sisselõiked ühelt ja teiselt poolt. Voldi ettevaatlikult lahti ja tõmba tasakesi mõlemast otsast. Kinnita neljast nurgast seinale. Lapsed võivad teha väikesi kalu ja kirjutada oma nimed nende peale. Pange need kalad võrku. See võiks mõneks ajaks seinale jääda.

8. Tegelus: Teeme rebimistehnikas kala

Joonista paberile kala kontuur. (Võid kasutada Lisas olevat šablooni.) Varu värvilisi pabereid (võivad olla väikesed tükid, sest rebite need nangunii veel väiksemateks) ja liimi. Kata kala väikeste paberist soomustega. Igaüks võib kala kujundada isemoodi kirjuna vastavalt oma maitsele ja fantaasiale. Riputage need pärast kuhugi üles.

9. Tegelus: Teeme origami-tehnikas kala (vt Lisast)

10. Tegelus: Mängime kalamehe mängu (vt Lisast)

4. LÕPUPALVE/ÜLISTUS

Tuleta lastele meelde, et Jeesus kutsus päris tavalisi inimesi teda järgima ja temalt õppima just samamoodi, nagu me tänapäevalgi võime temalt õppida. Meid on “püütud” ja meie võime omakorda teisi “püüda”. Laske lastel võtta võrgust kellegi nimega kala (vt 4. Tegelus). Selle võib koju kaasa viia ja iga päev selle lapse pärast palvetada, et Jumal teda aitaks tubli Jeesuse jünger olla.

Palveta: Armas Jumal, tänu sulle selle eest, et sa andsid meile Jeesuse. Aita meil järgida seda eeskujut, mille Jeesus meile andis. Aita meil teisi püüda neile eeskujut näidates. Aamen.

ÕPPETUND 5: SÕBRAD KATUSEL

ESIMENE POOL: TUNNIKS ETTEVALMISTAMINE

1. PEAMINE MÕTE

Jeesus tundis haigetele inimestele kaasa ja tervendas paljusid neist. Meiegi võime hoolitseda inimeste ees, kes on haiged, ja neile armastust osutada.

2. PIIBLITEKST Luuka 5:17-26; Psalm 96:3

Kuldsalm: Luuka 5:17 “Ja Issanda vägi oli Jeesuse peal haigete tervendamiseks.”

3. PIIBLI TAUSTATEAVE JA OLULISED TERMINID

Ka Piibli-aegadel olid olemas arstid, kelle teadmised olid küllalt suured. Samas oli mitmeid haigusi, mille ravimine käis tolleaegsetele arstidele üle jõu. Inimesed, keda arstid ei suutnud aidata, reisisid pikki maid, et otsida abi mõnelt pühamehelt, kelle kohta teati, et ta suudab imesid teha. Jeesuse kui “imearsti” kuulsus ulatus kaugele.

Kuid Jeesus oli midagi enam kui vaid “imearst”. Ta pakkus enam kui tervist. Jeesus pakkus pattude andestust. Inimest tervendades kinnitas Jeesus oma jumalikku autoriteeti. Patt ja haigus olid esimese sajandi juutide silmis väga tihedasti omavahel seotud. Piibli aegadel uskusid inimesed sageli, et inimesed jäid haigeks selle tagajärjel, et nad tegid midagi halba. Kui Jeesus tervendas selle mehe, oleks ta nagu öelnud, et tema halvad teod on talle andestatud. Variserid uskusid, et ainult Jumal võib seda teha. Tänapäeval me teame, et haiguse põhjuseks ei ole halvad teod. Jeesus tahtis, et inimesed teaksid, et Jumal on teda siia maailma saatnud ja andnud talle väe mitmesuguseid asju teha. See oli tähtis teadmine.

Variserid arvasid, et Jeesus toimis valesi. Aga Jeesuse jaoks oli see, et üks haige terveks sai, olulisem kui see, mida variserid temast arvasid.

Mehed, kes haige Jeesuse juurde tõid, uskusid sellesse, et Jumal on andnud Jeesusele võime nende sõber terveks teha. Aga nad tegid midagi rohkemat kui lihtsalt uskumine. Nad kandsid oma sõbra Jeesuse juurde.

Meil võib olla usk, et midagi head on toimumas. Kuid mõnikord me peame selleks, et see toimuks, ka ise midagi tegema. Jumal armastab kõiki inimesi ja hoolitseb nende eest - kus nad ka ei oleks. Kui me leiame võimalusi nendele inimestele oma armastust ja kaastunnet osutada, kes abi vajavad, oleme me sarnased neile meestele, kes halvatut kandsid. Me lubame Jumala väel toimida meie kaudu.

usk - Jumala usaldamine; selle uskumine, et Jumal suudab ja tahab seda teha, mida ta on tõotanud. Usk on üks kõige tähtsamaid asju, millest Piibel meile räägib, sest Jumal on nähtamatu. Kui me tahame tema meele järgi olla, peame tegutsema tema sõnale vastavalt.

variserid - moodustasid religioosse partei, nende eesmärgiks oli hoida juudi kultuuri puhtana ja selleks järgisid nad pisiasjadeni religioosseid ettekirjutisi.

kirjatundjad - inimesed, kes olid saanud hea hariduse Pühakirja tundmises ning kellel olid volitused Pühakirja teistele seletada. Seletuse aluseks olid eelkõige kõik seni antud seletused (mida pidi põhjalikult tundma), kui nendest ei piisanud, tuli otsida uus seletus.

4. SOOVITAVAD/VAJALIKUD PILDID

Sõbrad toovad halvatu Jeesuse juurde

5. ÕPETAJA ISIKLIK VAIKUSHETK

Loe Luuka 5:17-26. Mida räägib see lugu nende meeste sõprusest, kes tõid halvatu Jeesuse juurde? Kas sinu elus on sõpru, kes on sinu jaoks olulised? Kas sa oled sõbraks neile lastele, keda õpetad? Loe Heebrea 11:1. Halvatu sõpradel oli suur usk. Kas oled kunagi tundnud, et sinu usk pannakse proovile? Oled sa olnud pettunud, kui miski, mida sa lootsid, ei toimunud? Kas suudad veendunult lastele kinnitada, et Jumal on alati nendega?

TEINE POOL: ÕPPETUND

1. SISSEJUHATUS

Räägi haige-olemisest

Kui sa oled haige, mis parandab sinu enesetunnet ja meeleolu? (Tunnista õigeks kõik vastused!) Mõni laps võib vastata: Ma tunnen ennast paremini, kui ema teeb minu lemmik toitu... kui ema laulab mulle... kui sõber tuleb mind vaatama jne.

Räägi sõprusest

Küsi lastelt, kuidas nende sõbrad on oma sõprust tegudega näidanud.

2. PIIBLILOO JUTUSTAMINE

Sissejuhatus:

Tänases piibli loos me kuuleme ühest mehest, kes ei saanud kõndida. Tema sõbrad kuulsid, et Jeesusel on Jumala poolt antud võime inimesi tervendada. Nendel meestel oli suur usk. Nad uskusid, et Jeesus võib kasutada seda jumalikku võimet nende sõbra aitamiseks. Nad olid valmis kõik võimaliku tegema selleks, et oma sõber Jeesuse juurde viia.

Jutusta lugu:

Kuhu Jeesus ka ei läinud, järgis teda üsna pea suur hulk inimesi. Nad olid kuulnud kõigist neist imelistest asjadest, mida Jeesus tegi ja millest kõneles. Nad tahtsid seda kõike oma silmaga näha. Nii palju inimesi hakkas temaga kaasas käima, et Jeesus pidi oma õpetust väljas vabas õhus jagama. Polnud piisavalt suuri hooneid, kuhu kõik rahvahulgad oleksid ära mahtunud.

Ühes linnas tervendas Jeesus mehe, kes oli vaimuhaige. Teises paigas tervendas ta Peetruse ämma, kellel oli palavik. Veel ühes teises külas tervendas ta väga hirmsa nahahaiguse käes vaevelnud mehe. Üsna pea hakkasid kõik haiged ja nende sõbrad Jeesuse juurde tulema. Jeesusel ei jäänud enam ühtki vaikset hetke iseenese jaoks.

Ühel päeval levis taas sõnum, et Jeesus peatub Kapernaumas. Variserid ja kirjatundjad paljudest ümbruskonna linnadest tulid temaga rääkima ja talle küsimusi esitama. Nad olid uudishimulikud, mida sellel Jeesuse-nimelisel mehel on öelda.

Paljud inimesed tunglesid väikesesse majja, kus Jeesus peatus. Mõned samas linnas elavad mehed olid kuulnud Jeesuse võimest haigeid tervendada. Neil oli sõber, kes oli liikumisvõimetu. Arstid olid olnud võimetud teda aitama. Nad tahtsid paluda Jeesuselt abi oma sõbrale.

Mehed tegid kandraami ja kandsid oma sõbra maja juurde, kus Jeesus õpetust jagas. Kui nad maja juurde jõudsid, oli nii palju inimesi end sinna sisse pressinud, et polnud lootustki kandraamiga läbi saada. Mehed proovisid ja proovisid. Kuid keegi ei teinud neile ruumi.

Äkki tuli ühele neist hea idee. "Ma tean, kuidas me sisse saame!"

Mehed kandsid oma sõbra kandraamil mööda maja välisküljel asuvat treppi lamedale katusele.

Ettevaatlikult tükkhaaval katusekive eemaldades tegid nad katusesse just nii suure augu, et kandraam läbi mahuks.

Mehed sidusid kandraami külge köied. Aeglaselt lasksid nad oma sõbra kõitega august alla. Jeesus vaatas kandraamil lamavat meest. Siis vaatas ta üles tema sõprade poole katusel. Need mehed uskusid siiralt, et Jumala vägi on Jeesusega ning Jeesus suudab nende sõbra terveks teha. Jeesus ütles: “Sõber, sinu patud on sulle andeks antud.”

Variserid ja kirjatundjad vaatasid šokeeritult üksteisele otsa. Siis hakkasid nad omavahel sosistama. “Mida see mees endast arvab? Ainult Jumalal on vägi patte andeks anda!” Nad ütlesid: “See mees õpetab valesti.”

Jeesus kuulis nende kommentaare. “Kas oleks parem, kui ma ütleksin sellele mehele: “Tõuse üles ja kõnni?” Mis on lihtsam? Aga selleks, et te teaksite, et ma kõnelen pattude andeksandmisest Jumala poolt antud väega,” Jeesus vaatas mehele enda ees ning ütles: “Võta oma kandraam ja kõnni.” Mees tõusis otsekohe nende kõikide ees üles, võttis oma kandraami ja läks Jumalat kiites koju.

Kõik olid hämmastunud. Ka nemad kiitsid Jumalat selle imelise teo eest, mida nad olid näinud. Kuid variserid ei olnud oma viimast sõna Jeesusele veel öeldnud.

3. MEIE VASTUS PIIBLILOOLE

1. Tegelus: Küsimused

1. Mida ootasid halvatu sõbrad Jeesuselt? (*Nad uskusid, et Jeesus võib nende sõbra tervendada.*)
2. Mis sõbral viga oli? (*Ta ei saanud kõndida.*)
3. Kuidas nad oma sõbra Jeesuse juurde tõid? (*Nad tegid kandraami ja kandsid teda. Selleks, et Jeesuse juurde pääseda, pidid nad katusesse augu tegema.*)
4. Kellelt pärit meelevallaga Jeesus selle mehe tervendas? (*Jumala väega*)

2. Tegelus: mõistatus “Sõbrad katusel” (vt Lisast)

3. Tegelus: Valmistame kaarte haigetele (võid kasutada Lisas olevat šablooni)

Kaardi tegemine kellelegi, kes on haige, on üks võimalus talle armastust ja kaastunnet osutada. Me väljendame oma usku, et Jumal kannab hoolt nende eest ja on nendega ka haiguse ajal. Soovita joonistada pilte, mis teeksid inimesi rõõmsaks. Kirjutage kaartidele häid soovide. Kui lapsed ise teavad kedagi, kes on parasjagu haige, julgusta neid ise kaarti ära saatma. Kui nad ei tea kedagi, võta kaardid enda kätte ja kinnita, et need saavad haigetele saadetud.

4. Tegelus: Valmistame haigetele rõõmu

- Kutsu lapsi üles mõtlema erinevatele viisidele, kuidas haigetele inimesele võiks rõõmu valmistada ja armastust osutada.

- Mängime haiget ja praktiseerime haigetele armastuse osutamist

Kutsu kedagi vabatahtlikuks, kes mängiks haiget. Siis palu teistel tulla ja teda “küllastada”. Mida nad peaksid talle ütleva? Mida nad võiksid kaasa tuua? Kuidas nad peaksid haige juures käituma? Rääkige sellest, mis tunne on armastust osutada - või mis tunne on, kui sulle armastust osutatakse. Kui lastele meeldib, võivad mitmed kordamööda haiget mängida.

5. Tegelus: Arutelu

Loe A. Lindgreni “Bullerby lastest” ette peatükk “Meie Annaga valmistame inimestele rõõmu”. Räägi lastega sellest.

5. Tegelus: Mõistatus (vt Lisast)

4. LÕPUPALVE/ÜLISTUS

Armas Jeesus, me tahame olla sõbraks neile, kes ei saa või ei oska ise Sinu juurde tulla. Õpeta meid, kuidas oma sõpru julgustada ja aidata, et nad võiksid Sinuga kokku saada. Õnnista kõiki neid, kes on haiged, ja kingi neile sõpru, kes Sind tunnevad ja armastavad. Aamen.

ÕPPETUND 6: ARMASTA OMA VAENLASI

ESIMENE POOL: TUNNIKS ETTEVALMISTAMINE

1. PEAMINE MÕTE

Jeesus õpetas inimestele, et igäüht tuleb armastada, kaasa arvatud need inimesed, keda on raske armastada. Jeesus ootab meilt, et me järgiksime tema eeskujut

2. PIIBLITEKST Luuka 6:27-36

Kuldsalm: Luuka 6:31 “Ja nii, nagu te tahate, et inimesed teile teeksid, nõnda tehke neile.”

3. PIIBLI TAUSTATEAVE JA OLULISED TERMINID

Luuka 6:17-36, 46-49

Kirjakoht, millest pärineb tänane tekst, kannab Piiblis üldnimetust Mäejutlus. Mäejutluse üks osa on Jeesuse ütluste kogum, mida me nimetame õndsakskiitmisteks. Matteuse evangeeliumi alusel moodustasid need ütlused osa jutlusest või vestlusest, mida Jeesus oma jüngritega pidas mäenõlvakul. Jeesusel oli suurem hulk jüngreid kui vaid kaksteist ja ilmselt oli seal kohal palju teisigi inimesi. Mitmed piibliteadlased usuvad, et see osa evangeeliumist on üldine kogum Jeesuse õpetustest ja sõnadest. See ei ole üks jutlus, mida kindlal ajahetkel kindlale inimgrupile peeti. Need sõnad ja lood võtavad kokku, missugune oleks elu Jumala kuningriigis, kui igäüks elaks nende standardite kohaselt, mis Jeesus seadis.

Üks kuulsamaid Jeesuse õpetusi (nn “kuldreegel”), tänane kuldsalm, on pärit mäejutlusest.

pattude andustus - kahetseva inimese vabastamine süütegudest ja süütundest.

4. SOOVITAVAD/VAJALIKUD PILDID

Jeesus inimesi õpetamas

5. ÕPETAJA ISIKLIK VAIKUSHETK

Loe Luuka 6:27-31. Kes on sinu vaenlased? Kas nad on kaugel võõral maal või siinsamas kodus?

Kas me suudame neile inimestele ehtsat armastust pakkuda?

Kuidas me saaksime lasta Jumalal meie haavu parandada? Kuidas alustada andeksandmise protsessi nende suhtes, kes on meile rängalt haiget teinud? Palu Jumalalt abi.

TEINE POOL: ÕPPETUND

1. SISSEJUHATUS

Ettevalmistus: too kaasa väike kõrgema äärega küpsetusplaat vms. Sa vajad veel pisut liiva, pisut väikesi kive ja klaasi vett. Valmista paberist või papist väike maja.

Kõnele sellest, mida tähendab Jumala Sõna kuulamine.

- Küsi: Kui sina saaksid maailma ja kõike, mis selles on, muuta, mida sa siis teeksid?
(Lase mitmel lapsel vastata.)

Jumal saatis Jeesuse siia maailma sellepärast, et maailm ei olnud selline, nagu Jumal oli selle kavandanud olema. Jumal tahtis, et Jeesus õpetaks inimestele, kuidas elada paremat elu.

Mõned asjad, mida Jeesus õpetas, erinesid nendest seadustest, mida inimesed olid harjunud arvestama. Jeesus teadis, et on kindlad asjad, mida inimesed peaksid tegema. Need on sellised eluviisid, mis on kogu elule vundamendiks ja mis toetavad inimestevahelisi suhteid.

- *Pane plaat valmis.* Lase ühel lastest kuhjata liiv hunnikusse plaadi keskele. Aseta papist maja liivahunniku otsa.

Inimesed, kes kuulevad, mida Jeesus räägib, kuid ei pane seda õpetust tähele ega püüa selle kohaselt elada, on sarnased mehele, kes ehitab oma maja liivast alusele. Mis juhtub, kui sadama hakkab? (Lase ühel lastest valada vett liivahunnikule.) Maja kukub ümber!

- *(Lase teisel lapsel teha kividest alusmüür. Seejärel asetage papist maja kivist alusmüürile.)*

Inimesed, kes kuulevad, mida Jeesus räägib ja püüavad tema õpetuse kohaselt elada, on sarnased mehele, kes ehitab oma maja kaljule, tugevale alusmüürile. Mis juhtub nüüd, kui sadama hakkab? (Lase ühel lastest valada vett kivialusele.) Maja jääb püsti!

Tänases piiblliloos kuuleme mõnesid asju, mis Jeesuse arvates on nagu kividest laotud vundament meie elule.

2. PIIBLILOO JUTUSTAMINE

Jutusta lugu:

(Õpetajale: tänast lugu jutusta sellises vormis, nagu oleksid sina ise Siimon või Siimona naine. Sa võid panna endale salli üle pea või siduda vööle, et rõhutada oma kuulumist Jeesuse ajastusse. Kui lõpetad piiblliloa jutustamise, võta see märk ära, et oma tegelikku rolli tagasi tulla.)

Minu nimi on Siimon. Ma olen vasksepp Kapernauma linnakeses. Ma valmistan metallist potte ja panne. Minu töökoda asub otse peatänavä ääres. Paljud inimesed käivad minu töökojas. Igal hommikul sädeleb päike nendel vaskvaagnatel ja karikatel, mida ma oma poeukse kõrvale riputan. Valgus mängib nendel nagu tuleleek. Inimesed astuvad sisse, et vaadata mu äsjavalminud anumaid. Ma olen uhke oma töö üle. Iga anum, mille ma valmistan, on tõesti imeilus. Ja iga anum on ka kasutamiskõlblik.

Ühel päeval ma kuulsin, et mõned inimesed rääkisid minu töökojas mehest nimega Jeesus. Nad ütlesid, et ta on õpetaja. Tema ja ta õpilased reisisid mööda maad, õpetades ja kuulutades. Jeesus oli ka mitmeid imetegusid sooritanud. Inimesed rääkisid, et ta oli tervendanud ühe halvatud mehe, kes ei saanud kõndida. Ta oli ka tervendanud ühe kuivanud käega mehe. Minus küpses otsus: seda meest tahtsin ma kindlasti oma silmaga näha. "Kust ma selle Jeesuse leida võiksin?" küsisin ma ühel päeval oma töökojas uudistavatelt inimestelt. "Ta kõneleb täna õhtupoolikul sellel mäenõlvakul. Aga tema ümber on alati selline tohutu rahvahulk. Sa peaksid kiirustama, kui tahad piisavalt lähedale pääseda, et teda kuulda," ütlesid nemad. Kiiresti sulgesin ma selleks päevaks oma töökoja ukse. Ma tahtsin oma kõrvaga kuulda, mis sellel mehel oli öelda.

Kui ma mäenõlvakule jõudsin, oli rahvahulk juba kogunenud. Nad istusid maas ja seisisid gruppides. Mõned neist nägid välja, nagu nad oleksid reisinud pika maa. Rahvahulga keskel oli üks lihtsa välimusega mees. Mulle öeldi, et see ongi Jeesus. Ta ei näinud meie Kapernauma meestest kuigivõrd erinev välja. Poleks selle pealegi tulnud, et temas võiks midagi eristada.

Kui kõik vaikseks jäid, hakkas see mees kõnelema. Ta kõneles Jumala riigist. “Jumala riik on erinev kõigist riikidest, mida te siia maani teate. Kui te olete siinses riigis vaesed, kuulub teile Jumala riik, kui see teoks saab. Kui te olete täna näljased, saate te Jumala kuningriigis toidetud. Kui te olete täna kurvad, siis Jumala kuningriigi tülles olete te õnnelikud.”

Esialgu ma ei uskunudki, et see on minu hääl, mis äkki kostab. Aga miskit moodi olin ma tõepoolest püsti tõusnud ja küsisin sellelt mehelt: “Kuidas me peaksime küll elama, et meil lubataks sisse saada Jumala riiki?”

Jeesus mõtles hetke. “Armastage oma vaenlasi,” ütles ta siis. “Tehke head neile, kes teid vihkavad. Kui keegi teile halvasti ütleb, siis selle asemel, et halvasti vastu öelda, õnnistage teda - öelge talle midagi head.”

“Aga õpetaja, senine Seadus ütles meile “silm silma ja hammas hamba vastu”. Kas sa tahad Seadust muuta?” küsisin mina.

“Ma ei muuda seda, ma ainult täiendan. Kui keegi sind lööb, siis selle asemel, et vastu lüüa, lase end uuesti lüüa. Kui keegi võtab su kuue, anna talle ka särk,” ütles Jeesus.

“Aga õpetaja, see ei tundu küll õige olevat. Miks me peaksime niiviisi käituma? Inimesed kasutavad selle lihtsalt ära,” ütlesin ma talle.

“Jumala riik ei ole sarnane teiste riikidega. Kui te armastate ainult neid inimesi, kes teid armastavad, see pole ju kuigi raske? Isegi kurjad inimesed armastavad neid, kes neid armastavad. On palju raskem armastada neid, kes tunduvad olevat kõike muud kui armastusväärset.”

“Ma ütlen teile, armastage oma vaenlasi ja tehke neile head. Kui te seda teete, hüütakse teid Kõige kõrgema Jumala lasteks. Sest te peate olema niisama armastavad ja andestavad kaasinimeste suhtes nagu Jumal on teie suhtes.”

Ma raputasin pead ja istusin maha. Elada sellisel viisil, nagu Jeesus õpetas, oleks tõesti väga raske - peaaegu võimatu. Kuidas saaks keegi üldse selliste reeglite järgi elada?

“Kuulake mind tähelepanelikult,” ütles Jeesus, otse minu poole vaadates. “Jumala riik on lähedal. Jumal saatis mind inimestele õpetama, milline on elu Tema kuningriigis. Kui te mind kuulate ja siiski selle järgi ei ela, olete te sarnased sellele mehele, kes oma maja liivale ehitas. Tormid tulid, ja - tsiuhh! - maja oli kadunud.

Aga inimene, kes kuulab mind ja püüab selle järgi ka elada, on sarnane sellele mehele, kes oma majale kaljust alusmüüri rajas. Tormid tulevad, vesi tõuseb, aga see maja jääb siiski püsima. Teie usk on nagu see kaljune alusmüür.”

Kui Jeesus oli rahvahulkade õpetamise lõpetanud, kõndisid inimesed mõtlikult linna tagasi. Ma mõtlesin kõigele sellele, mida Jeesus oli rääkinud, kui ma mööda teed kõndisin. Teel möödusin ma ühest kerjusest.

“Annetage vaesele mehele!” hüüdis ta, hoides kätt õieli.

Mulle tuli meelde, mida Jeesus oli öelnud. Ma ei ole rikas, aga ma võtsin põuest rahapunga ja panin ta pihku mõned mündid. “Jumala riigis,” ütlesin ma endale, “ei ole keegi enam vaene. Igahel on kõike piisavalt. Jumala riik tundub tõesti olevat üks imeline paik.”

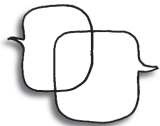
Jeesuse õpetus oli väga erinev sellest, kuidas inimesed olid harjunud käituma. Juutide senine Seadus ütles, et kui keegi sulle haiget tegi, oli sul õigus samaga tasuda. Kui keegi oli su vaenlane, siis oli tema vihkamine kõigiti õige asi. Kui keegi sulle halvasti ütles, ütlesid sa sedamaid talle halvasti vastu. Kuid Jeesus kõneles siin inimestele uuest seadusest. Vihkamise ja tagasilöömise ja tasumise asemel, ütles Jeesus, peaksid inimesed olema lahked. Jeesus tahtis, et inimesed armastaksid neid, kes ei olnud kuigi armastusväärset. Jeesus tahtis, et inimesed kohtleksid üksteist sellisel viisil, nagu neile endale meeldiks koheldud saada.

3. MEIE VASTUS PIIBLILOOLE

1. Tegelus: Küsimused

1. Miks läks Siimon Jeesust kuulama? (*Ta oli temast kuulnud ja tahtis oma silmaga näha.*)
2. Mille poolest erineb Jumala riik kõigist teistest riikidest? (*erinevad vastused*)
3. Kuidas Jeesus ootab, et me neid inimesi kohtleksime, kes on meid halvasti kohelnud? (*headusega*)

2. Tegelus: Mida teeksid sina?

- *Küsi lastelt: Kas sul on koolis olnud mõni klassikaaslane, kes alatasa norib su kallal? Kuidas sa ennast tundsid? Mida sa tegid?*
 - *Lase kellelgi lastest lugeda tänane kuldsalm.*
- Mida see tähendab - teha teistele seda, mida sa tahaksid, et nad sulle teeksid? Mida see Piiblisalm võiks tähendada nende olukordade suhtes, millest me nüüd kuuleme?
1. Möödunud nädalal oli su klassiõel sünnipäev. Ta korraldas peo, ja sina olid ainus, keda ta ei kutsunud. Nüüd on sinu sünnipäev tulemas ja sa teed plaane sünnipäevapeoks. Su ema ütles, et võid kutsuda kogu klassi. Mida sa teed?
 2. Su sõbra vanem vend narrib sind kogu aeg selle pärast, et oled nii väikest kasvu. Ükskord, kui sa jälle sõbral külas oled, palub ta vend sinu abi mõnede asjade autosse kandmisel. Mida sa teed?

3. Tegelus: Täidame armastuse korvi (vt Lisast)

Valmista värvilisest paberist korv.

Kirjuta kaardikesele mõni hea soov või piiblisalm ja pane korvi. Võid ka kommi lisada. Vii see kingituseks heale sõbrale või pereliikmele.

4. Tegelus: Kingituse valmistamine

Valmista ise mingi lihtne kingitus. Kingi see kellelegi oma grupis, kellega oled kõige vähem juttu rääkinud.

5. Tegelus: Südame valmistamine (vt Lisast)

6. Tegelus: mõistatus “Otsi puuduvad tähed” (vt Lisast)

4. LÕPUPALVE/ÜLISTUS

Jeesus õpetas meid Jumalat kõigest südamest armastama. Kui me Jumalat armastame, siis tema aitab meil ka üksteist armastada.

- Loe koos lastega palvet, kus lapsed ütlevad igale reale vastuseks tänase kuldsalmi:

ÕPETAJA:

Kui mul on kiire, aita mul meeles pidada:

Kui ma ihkan oma tahtmist saada,
aita mul meeles pidada:

Kui ma olen õnnelik,
aita mul meeles pidada:

Kui keegi mulle haiget teeb,
aita mul meeles pidada:

Jeesus, aita mul alati seda
meeles pidada:

Aamen.

LAPSED:

Nii, nagu te tahate, et inimesed teile teeksid,
nõnda tehke neile.

Nii, nagu te tahate, et inimesed teile teeksid,
nõnda tehke neile.

Nii, nagu te tahate, et inimesed teile teeksid,
nõnda tehke neile.

Nii, nagu te tahate, et inimesed teile teeksid,
nõnda tehke neile.

Nii, nagu te tahate, et inimesed teile teeksid,
nõnda tehke neile.

ÕPPETUND 7: JEESUS KUTSUB LEEVI (Matteuse)

ESIMENE POOL: TUNNIKS ETTEVALMISTAMINE

1. PEAMINE MÕTE

Jeesus kutsus oma jüngriteks erinevaid inimesi. Me võime saada Jeesuse jüngriteks, isegi kui me pole siamaani alati õigesti käitunud.

2. PIIBLITEKST Luuka 5:27-32

Kuldsalm: Luuka 5:27b “Jeesus ütles talle: “Järgne mulle!””

3. PIIBLI TAUSTATEAVE JA OLULISED TERMINID

Jeesuse ajal valitsesid roomlased suuremat osa tolleaegsest tuntud maailmast.

Kuigi juutidele selline ülemvõim ei meeldinud, olid nad siiski oma igapäevases elus küllalt vabad, kui nad ei mässanud võimu vastu ning maksid õigeaegselt oma makse.

Roomlased võtsid makse kõikvõimalike asjade pealt. Olid olemas maamaksud ja niinimetatud pearaha iga meessoost juudi pealt alates neljateistkümnendast eluaastast ning naissoost juudi pealt alates kahekümnendast eluaastast. Peale selle olid veel maksud, mida tuli tasuda ühest paigast teise reisimise eest, kauplemise maksud jne.

Roomlased panid maksukogujateks kohalikud inimesed, kes olid samast rahvusest kui need, kellelt makse koguti. Maksukogujaiks said aga sageli ebaausad ja ahned inimesed, kes kasutasid juhu ja küsisid kõrgemaid makse, et osa rahast oma taskusse pista. Kohalikud elanikud ei usaldanud maksukogujaid, sageli neid lausa vihates ja kartes. Neid peeti üldiselt varasteks ja patusteks inimesteks. Leevi oli kohalik maksuametnik. Ta ei olnud inimeste seas armastatud ning teda peeti ebaausaks meheks. Piibel nimetab Leevit ka teise nimega - Matteus.

Jeesuse järgimine - tähistab Jeesuse õpetuse ja eluviisi alusel elamist.

patune - inimene, kes teeb seda, mida Jumal on keelanud teha.

4. SOOVITAVAD/VAJALIKUD PILDID

1. Pilte erinevatest rahadest või erinevate maade münte (õpetaja otsib ise)
2. Leevi vastab Jeesuse kutsele

5. ÕPETAJA ISIKLIK VAIKUSHETK

Loe Markuse 2:13-17. See on juba teine lugu inimesest, kes oli valmis kõik maha jätma selle nimel, et Jeesust järgida. Leevil oli rohkem maha jätta kui kalameestel. Mida ütleb see Leevi jüngrikutsele pühendumise kohta? Millest loobud sina selle nimel, et pühapäevakoolis õpetada?

TEINE POOL: ÕPPETUND

1. SISSEJUHATUS

Kõnele sellest, kuidas asjad võivad olla erinevad sellest, kuidas nad esialgu tunduvad olevat.

Kas sa oled kunagi otsustanud, et mingi toit ei meeldi sulle selle pärast, kuidas see välja näeb või lõhnab, ja siis hiljem avastanud, et see tegelikult meeldib sulle?

(Lase lastel oma lugusid rääkida; räägi ise.)

Mõnikord on asjad teistsugused kui me arvame, et nad on.

Tänases piibliloos me kohtame kedagi, kes on natuke isemoodi. Ta ei ole väga meeldiv inimene.

Aga keegi ometi arvas ära, et ta oli midagi enamat, kui ta tundus olevat.

Piibli aegadel valitsesid selle maa üle, kus Jeesus elas, roomlased. Rooma keiser tahtis ehitada vägevaid kujusid ja rajada väga häid maanteid. Kõige selle jaoks oli vaja raha. Keiser kogus selle raha niiviisi, et kõik tema alluvuses olevate maade elanikud olid kohustatud makse maksma. Juudid ei armastanud roomlasi tegelikult nagunii. Neile ei meeldinud, et roomlased nende maal elasid. Ja kui nad veel hakkasid makse koguma, oli see juutide jaoks liig mis liig.

Jeesuse ajal ei sallinud inimesed maksumaksmist. Makse nõuti kõikvõimalike asjade eest. Kui reisid mingit teed pidi, pidid selle eest maksu maksma. Maksu pidi maksma kõige eest, mida sa oma põllul kasvasid. Maksu pidi maksma templile. Maksu pidi maksma turul kauplemise eest. Asja tegi veelgi hullemaks see, et maksukogujad ei olnud ausad mehed.

2. PIIBLILOO JUTUSTAMINE

Jutusta lugu:

Nüüdseks olid paljud inimesed juba kuulnud Jeesust õpetamas. Kuhu ta iganes läks, järgis teda hulk inimesi. Nad tahtsid kuulda, mis tal oli öelda. Nad tahsid näha, kas Jeesus teeb veel mingeid imetegusid.

Ühel päeval, kui Jeesus tagasi Galilea järve poole suundus, kõndis ta mööda lauast, mille taga istus maksukoguja nimega Leevi.

Inimesed ei armastanud Leevit eriti. Ta kogus makse rooma võimude jaoks. Juudid oleksid tahtnud, et roomlased üleüldse minema läheksid. Nad ei tahtnud neile enam midagi maksta selleks, et neid rooma maanteid, rooma templeid ja vägevaid rooma ehitisi juurde ehitataks.

Neil oli ka muid põhjusi Leevit mitte sallida. Leevi oli ebaaus. Leevi võttis neilt rohkem raha, kui nad tegelikult pidid rooma võimudele maksma. Lisaraha jättis Leevi lihtsalt endale. Ta oli väga rikas mees. Kui Jeesus jõudis tema laua juurde, peatus ta. "Leevi," hüüdis ta, "jätta see, mida sa praegu teed, ja tule minuga kaasa. Mul on sind vaja."

Mõned inimesed mõtlesid, et Leevi hakkab nüüd Jeesuse üle naerma ja käsib tal minema minna.

Kuid selle asemel tõusis Leevi oma laua tagant, jättis kõik sinnapaika ja järgnes Jeesusele. Nüüd oli Jeesusel viis jüngrit - Siimon Peetrus, Andreas, Sebedeuse pojad Jaakobus ja Johannes ning Leevi, keda nimetati ka Matteuseks.

Leevi oli nii elevil Jeesuse jüngriks saamise pärast, et ta korraldas oma majas suure banketi. Ta kutsus Jeesuse ja kõik tema jüngrid oma uue elu algust pühitsema. Rahvahulga seas oli sel õhtul palju maksukogujaid. Kui kõik istusid piduluda, istus ka Jeesus oma jüngritega seal maksukogujate seltskonnas. Variserid ja kirjatundjad kaebasid mõnedele Jeesuse poolehoidjatele: "Kuidas teie õpetaja võib nende maksukogujate seltskonnas süüa? Nad on ju patused."

Jeesus kuulis seda ning vastas: "Need, kes on terved, ei vaja arsti. Ma olen tulnud kuulutama neile, kes on haiged. Ma ei tulnud kutsuma neid, kes juba käituvad õigesti ja õiglaselt. Ma tuln kõigi heidikute juurde, nende juurde, kes on patused. Nemad on inimesed, kes tõsiselt vajavad minu abi."

Nii sai Leevist üks Jeesuse eriline abiline. Jeesus valis kaksteist meest oma erilisteks abilisteks.

Nemad olid kogu aeg temaga koos. Nad kuulasid, mida Jeesus inimestele rääkis Jumala kohta ja selle kohta, mida Jumal inimestelt ootab. Neid kahtteist meest nimetati apostliteks.

Apostlid olid Siimon Peetrus ja tema vend Andreas, Jaakobus ja tema vend Johannes, Filippus, Bartolomeus, Toomas, Leevi (keda mõnikord nimetati Matteuseks), veel üks Jaakobus, Taddeus, Siimon Selootes ja Juudas Iskariot.

3. MEIE VASTUS PIIBLILOOLE

1. Tegelus: Küsimused

1. Kes oli Leevi? (*Kohalik maksukoguja. Jeesus kutsus ta oma jüngriks*)
2. Mida Jeesus tal palus teha? (*Jeesus kutsus ta ennast järgima*)
3. Mis sa arvad - mida Jeesus nägi Leemis, mida keegi teine ei näinud? (*Palju õigeid vastuseid. Nt Jeesus nägi, et Leevi tahab olla hea*)
4. Kuidas variserid ja kirjatundjad suhtusid sellesse, keda Jeesus oma sõprade hulka valis? (*Nad arvasid, et maksukogujad pole piisavalt head Jeesuse sõprade hulka kuulumiseks. Lapsed võivad ka muid vastuseid leida*)

2. Tegelus: Mitte-nii-täiuslik

Küsi lastelt: Kas sul on mõni koolikaaslane, keda keegi ei salli? Mis sa arvad, miks? Kas sa usud, et sellel lapsel võib olla mingi hea omadus, mida keegi pole võibolla tähelegi pannud? Kuidas sa saaksid aidata seda last, kes on kõrvale jäetud?

3. Tegelus: Jutusta lugu Priidust

Priit istus direktori kabineti ukse taga. Ta oli jälle pahandust teinud. Talle oli üsna selgesti teada, mida direktor talle ütleb, ja ta ei tahtnud seda üldse kuulda. Miks pidi selle nii suureks asjaks puhuma, et ta teist poissi löi. Too oli selle ära teeninud! Priit vaatas oma saapaid ja katsus vasaku jala kontsaga parema jala saapa talla äärest kuivanud pori maha kraapida. Ta vahtis ikka veel oma saapaninasid, kui äkki punane mänguauto tema sülle kukkus.

Priit vaatas üles. Seal seisis naerunäoga kolme-aastane Eerik.

“Kas sulle meeldib minu tuleauto?” küsis Eerik.

Priit naeris. Ta mängis sageli Eerikuga pühapäeviti peale jumalateenistust. Eeriku suur õde käis Priiduga ühes koolis - Eeriku ema oli ilmselt just praegu direktori kabinetis, mõtles Priit.

“Vägev auto,” ütles Priit ja võttis auto pihku.

Just samal hetkel tuli Eeriku ema direktori kabineti uksest välja. “Ah seal sa mul oledki, Eerik,” ütles ta. “Ja tere, Priit! Aitäh, et sa Eeriku meelt lahutasid. Ta vist väsis selle jutuajamise ajal ära. Sa meeldid talle nii väga ja ma tean, et tal on sinuga koos kindel olla.”

Priit ei osanud midagi öelda. Ta pomises ainult midagi omaette ja vaatas oma saapaninasid. “Ta ei ütlegi midagi selle kohta, kas ta teab, miks ma siin istun,” mõtles ta. “Keegi ei salli mind.”

Eeriku ema istus Priidu kõrvale. “Paistab, et sa ootad ka direktori jutule. Kas sa tahad rääkida, miks sa sinna lähed?”

“Ma lõin vahetunni ajal ühte poissi,” pomises Priit.

Eeriku ema pani käe ümber Priidu õlgade. “Ma arvan vist üsna õieti, et sa tunnend ennast just praegu üpris kehvasti.” Priit vahtis saapaninasid.

“Priit, tegelikult on neid inimesi päris palju, kes sinust hoolivad ja tahavad sellele kaasa aidata, et sinust tubli mees saaks. Kui sa nüüd direktoriga räägid, siis ta võibolla aitab sul selgusele jõuda, mida selleks teha, et mitte enam teisi inimesi klobida. Näeme pühapäeval kirikus!”

Ta korjas kokku Eeriku ja tuletõrjeauto ning kordas veelkord: “Pea siis meeles, pühapäeval kirikus kohtume!”

Priit istus vagusi toolil edasi. Ta ootas ikka veel oma järjekorda direktori jutule. Aga ta tundis ennast oluliselt paremini sellest teadmistest, et ta ei peagi olema täiuslik selleks, et inimesed temasse hästi suhtuksid. Võibolla ta ikkagi suudab selle teiste poiste klobimise lõpetada.

Küsimused loo kohta:

Mis pahandust Priit oli teinud?

Kas ta oleks saanud seda vältida?

Kui sa hoolega kuulad, siis millised head omadused sa avastasid Priidu juures?

Kuidas suhtus Priidusse Eeriku ema?

Meenuta lastele, et me oleme armastatud sellise armastusega, nagu Jeesus Leevi vastu tundis, kogu aeg - isegi siis, kui me käitume viisil, mis ei ole õige. Jeesus nägi Leevi häid omadusi. Jeesus teadis, et Leevi ei olnud tegelikult nii halb, kui ta tundus olevat.

4. Tegelus: Maksame makse

Peida ruumi mingeid "maksevahendeid", nt nõöpe. Lase lastel need üles otsida. Igauks peab leitud summast 1/3 maksudeks maksuma.

Teine variant: kauplemismängud (võib kasutada nt komme)

5. Tegelus: Mõistatus "Otsi jungrite nimede puuduvad tähed" (vt Lisast)

6. Tegelus: Mõistatus "Otsi peitepildilt jüngrite nimed" (vt Lisast)

7. Tegelus: Rahakassa valmistamine (vt Lisast)

4. LÕPUPALVE/ÜLISTUS

Tuleta lastele meelde, et Jeesus läks nende inimeste juurde, kellest teised inimesed eemale hoidsid. Ja need inimesed aitasid Jeesust hea sõnumi levitamisel Jumala armastusest. Meenuta lastele, et Jeesuse järelkäijatena oleme me kutsutud samamoodi minema teiste inimeste juurde.

Palveta:

Armas Jumal, tänu sulle selle eest, et sa andsid meile Jeesuse. Me oleme rõõmsad selles teadmises, et Jeesus armastab meid just sellistena, nagu me oleme, ja tahab meid oma järelkäijateks võtta. Aamen.

ÕPPETUND 8: VÄIKE MEES PUU OTSAS

ESIMENE POOL: TUNNIKS ETTEVALMISTAMINE

1. PEAMINE MÕTE

Jeesus pakkus Sakkeusele, ebaausale maksukogujale, Jumala armastust. See muutis Sakkeuse elu pöördeliselt. Jumala armastus võib ka meie ellu olulise muudatuse tuua.

2. PIIBLITEKST Luuka 19:1-10

Kuldsalm: Luuka 19:10 “Sest Inimese Poeg on tulnud otsima ja päästma kadunut.”

3. PIIBLI TAUSTATEAVE JA OLULISED TERMINID

Jeeriko on maailma vanim püüasustusega linn. Hiljutised arheoloogilised kaevamised on ilmsiks toonud vähemalt kolm erinevat piirkonda selles linnas, mis on olnud asustatud paljude sajandite vältel alates ajast umbes üksteist tuhat aastat tagasi. Viimane neist piirkondadest oli asustatud paik juba kolmsada aastat enne Moosese aega.

Jeesuse ajal oli Jeeriko linn, kus leidis nii suurt rikkust kui ka äärmist vaesust. See oli kaupmeeste ja kerjaste linn. Nagu seal elavad kaupmehed, olid ka maksukogujad ülirikkad. Kuna selles ametis oli nii lihtne ebaaus olla, oligi enamik maksukogujatest ebaausad. Sakkeus oli ebaaus. Ta pettis omaenda kaasmaalasi ja seega oli nende silmis kahekordselt põlastusväärne. Ometi tuli ta Jeesust vaatama - ja Jeesus kohtles teda kui väarikat meest. Selline kohtlemine muutis tema elu.

Päästmine - Jumalapoolne patust vabastamine; inimesel endal on seda võimatu saavutada.

4. SOOVITAVAD/VAJALIKUD PILDID

Sakkeus puu otsas

5. ÕPETAJA ISIKLIK VAIKUSHETK

Loe Luuka 19:1-10. Sakkeus ei suutnud end peita Jumala kõikehõlmava armastuse eest isegi puu otsas istudes. Kas sa tabad end mõnikord Jumala eest peitu pugemas, varjule jäämas selle tõttu, et ei tunne end olevat “väärt”? Mida ütleb see lugu sulle Jumala armastuse ja sallivuse kohta?

TEINE POOL: ÕPPETUND

1. SISSEJUHATUS

Kas teile tuleb meelde mõni maksukoguja, kellest Piiblis juttu on? (*Leevi - Matteus*)

Kas inimesed armastasid teda? (*ei*)

Mis temaga juhtus? (*Temast sai Jeesuse jänger.*)

2. PIIBLILOO JUTUSTAMINE

Jutusta lugu:

Jeesus oli koos grupi oma järelkäijatega teel Jeruusalemma poole. Oli peaaegu paasapühade pidamise aeg. Kõik juudi rahvusest mehed, kes vähegi suutsid ja said, rändasid nende pühade pidamiseks Jeruusalemma templisse.

Jeesuse ja tema sõprade tee pidi minema läbi Jeeriko linna. Sõnum sellest levis kiiresti. “Jeesus tuleb! Jeesus tuleb!” Uudis levis majast majja.

Igaüks tahtis näha meest, kes oli pannud halvatud kõndima ja pimedad nägema. Nad tahtsid kuulda seda meest, kes kõneles Jumalast sellisel isiklikul viisil. Jeesus ise oli nende linna tulemas!

Maksukoguja Sakkeus elas samuti Jeerikos. Inimesed ei sallinud teda. Keegi ei armastanud rooma võimudele makse maksta, kuid lisaks sellele oli Sakkeus veel ebaaus. Ta sundis inimesi maksma rohkem kui tegelikult ette nähtud. Sakkeus andis osa rahast küll rooma võimudele, aga ülejäänud jättis endale.

“Pole ime, et ta nii rikas on,” ühmasid inimesed, “ja pole ime, et meie oleme nii vaesed.”

Kui Sakkeus kuulis, et Jeesus oli tulemas Jeerikosse, otsustas ta selle mehe oma silmaga üle vadata. Peale kõige muu kõneles see Jeesus jumalariigist, kus rikkus polevatki enam tähtis. “Häh,” ütles Sakkeus endamisi, “seda ma tahaksin küll näha!”

Sakkeus pani oma maksuleti kokku ja läks tee äärde, mida mööda Jeesus pidi tulema. Aga Sakkeus oli väga lühikest kasvu mees. Kui ta tee äärde jõudis, oli seal juba hulk rahvast. Nad seisid tihedasti mõlemal pool teed.

Sakkeus tõusis kikivarvule, kuid ei suutnud üle inimeste peade midagi näha. Ta püüdis piki teed edasi kõndides mõnd tühimikku leida, kuid rahvahulk ei hõrenenud kusagil. Ta ei saanud kuidagi viisi teele ligi.

Siis püüdis Sakkeus läbi rahvahulga trügida. “Laske läbi! Laske läbi!” nõudis ta. Aga keegi ei liikunud. Nad ei sallinud ju Sakkeust.

“Uhh,” ütles üks meestest, jalgu harki ajades ja end kindlamalt seisma seades, “mingu kuskile mujale!” Ta ei teinud väikest kasvu mehest enam väljagi.

Tee ääres kasvasid kõrged sükamooripuud. Nood andsid varju ja kaitset väsinud teekäijatele. Sakkeusele tuli äkki idee.

Sakkeus jooksis lähima puu juurde ja upitas end kõige alumisele oksaharule. Seejärel ronis ta pisut kõrgemale, oksaharule, mis ulatus tee kohale. “Nüüd,” mõtles Sakkeus, “nüüd ma tõesti näen Jeesust, kui ta teed mööda siia jõuab.”

Sakkeus oli tabanud just õige hetke. Juba tuligi sealt Jeesus oma sõpradega. Kõik tunglesid lähemale, nad tahtsid puudutada Jeesust või vähemalt tema riideid.

Jeesus ja tema sõbrad jõudsid lähemale ja lähemale. Siis peatus Jeesus, otse selle puu all, mille oksal Sakkeus istus. Jeesus vaatas üles.

“Sakkeus,” ütles Jeesus, “tule kärmesti selle puu otsast alla.”

Sakkeus vaatas ringi, et näha, kas puu otsas istub veel keegi peale tema. Polnud kedagi. Jeesus kõneleski temaga! Jeerikos ei kõnelnud keegi ühe maksukogujaga. Jeerikos ei tahtnud keegi mingit tegemist teha ühe maksukogujaga. Jeesus seisis ikka veel seal, kui Sakkeus kiiruga puu otsast alla ronis.

“Ma tulen täna sinu majja,” ütles Jeesus. Sakkeus ruttas koju ettevalmistusi tegema.

Inimestel jäid suud ammulii. Jeesus, suur õpetaja, kes tervendas haigeid ja tegi pimedaid nägijaks, kavatses tõesti minna mingi maksukoguja juurde õhtusöögile!

Terve tee koju kordas Sakkeus endale: Jeesus oli teda kõnetanud! Jeesus oli valmis tulema tema koju, täna õhtul! Jeesusel ei paistnud olevat sellest midagi, et ta oli maksukoguja ja teda ei sallitud. Jeesus kavatses talle külla tulla!

Sakkeus ruttas edasi üha suurema õhinaga. Tal oli palju ettevalmistusi teha sellise erilise külalise vastuvõtuks. Jeesus oli kõige erilisem külaline, kes tema kodus kunagi oli viibinud. Ja kuna ta oli tõepoolest tulemas, võibolla ei olnud Sakkeus siis ikkagi nii väga halb inimene?

Ja seda mõeldes teadis Sakkeus äkki väga selgesti, et ta peab oma elus üsna mitmeid asju muutma. Talle tulid meelde inimesed, kelle suhtes ta ei olnud õiglaselt käitunud. Ta oli kasutanud ülekohtuselt oma võimu ja positsiooni, et iseendale kasu saada. Kui Jeesus saabus, ütles Sakkeus talle kohe: “Sa tead, milline halb inimene ma olen olnud, ja ometi sa otsustasid minuga koos õhtust süüa. Ma tahan oma elu muuta. Ma annan poole oma varandusest vaestele. Kui ma olen kedagi petnud, tahan ma selle neljakordselt tagasi maksta.”

Jeesus naeratas Sakkeusele. “Ma olen tulnud siia maailma otsima neid, kes on kadunud. Neid, kes ei oska elada oma elu nii, nagu Jumal selle on kavandanud. Ma olen rõõmus, et ma olen sind täna leidnud, Sakkeus.”

3. MEIE VASTUS PIIBLILOOLE

1. Tegelus: Küsimused

1. Mis oli Sakkeuse probleem? *(Ta tahtis Jeesust näha, aga oli liiga lühike, et üle rahvahulga peade vaadata.)*
2. Kuidas ta oma probleemi lahendas? *(Ta ronis puu otsa.)*
3. Mis teda üllatas? *(Palju õigeid vastuseid. Ta oli üllatunud, et Jeesus temaga kõneles jne.)*
4. Miks ta selle üle üllatunud oli, et Jeesus teda kõnetas? *(Ta teadis, et teda peeti halvaks inimeseks. Ta arvas, et on liiga halb selleks, et kellegi meeldida.)*
5. Milline oli Sakkeus enne Jeesusega kohtumist? Milline oli Sakkeus pärast Jeesusega kohtumist?

Sakkeus nagu Leevigi muutus selle tõttu, et Jeesus pakkus talle oma armastust ja sõprust. Enne seda kohtumist ei tahtnud ta kaaslinlased temaga mingit tegemist teha. Nüüd, selle tõttu, et ta tundis Jumala armastust ja sõprust, oli ta võimeline muutuma.

Jumal armastab meid ja sallib meid just sellistena, nagu me oleme. Me ei pea Jumalat ennast armastama panema. Aga sellepärast, et Jumal armastab meid, püüame me elada sellisel viisil, nagu tema meilt ootab. Kuidas me saame seda teha? *(Lepi kõigi vastustega. Need võivad olla näiteks: ...kui me oleme teiste vastu lahked...kui me õpime Jumala Sõna tundma...kui me kuulame oma vanemate sõna jne.)*

2. Tegelus: Lugu tänasest päevast

- Sakkeus oli teinud asju, mille üle ta ei saanud erilist uhkust tunda. Ta teadis, et oli teinud valgesti. Kui Jeesus oli tema vastu lahke ja teda kenasti kohtles, tundis Sakkeus end veel halvemini nende halbade asjade tõttu, mida ta oli teinud. Ta otsustas, et tahab muutuda. Aga ta vajas selleks Jumala abi ja Jeesus pakkus talle seda abi.
- Küsi: Kas sa oled kunagi teinud midagi sellist, mille kohta sa teadsid, et nii ei tohiks teha? Kuidas sa ennast pärast tundsid? Kas sa oled tahtnud ennast muuta, aga pole teadnud, kuidas sellega algust teha?

3. Tegelus: Numbrite järgi pildi joonistamine (vt Lisast)

4. Tegelus: Valmistame ühise pildi Sakkeuste puust (vt Lisast)

Vaja on suurt paberit, kuhu saab kujundada suure puu. Selle võib teha mitut moodi; üks variant on nt päris (kuivatatud) lehed okste külge kleepida. Paljunda šablooni järgi istuvad lapsed, iga laps saab ühe (lõikab välja), joonistab näo pähe, värvib ära jne. Nime võiks ka peale kirjutada. Seejärel paneme nad kõik puu otsa istuma ja ootama, millal Jeesus neid nimepidi kutsub.

5. Tegelus: Puulehed töotuste või palvesoovidega (vt Lisast)

Iga laps värvib ühe puulehe, mille peale kirjutab ühe töotuse või palvesoovi. Lehed kinnitatakse ühe suure “palvepuu” või “töotuste puu” külge.

4. LÕPUPALVE/ÜLISTUS

Viimastel pühapäevadel oleme õppinud palju Jeesuse kohta - Jeesusest väikese poisina, Jeesusest kui Jumala Pojast, Jeesusest kui õpetajast, Jeesusest kui tervendajast. Jumal saatis Jeesuse siia maailma, et me saaksime pisut rohkem teada selle kohta, milline Jumal on. Kui me järgime Jeesuse eeskju, võime ka meie olla tema jüngrid.

Kui valmistasite “palvepuu” (vt Tegelus 4), siis palvetage kindlasti ka laste palvesoovide pärast.

Palveta:

Armas Jumal, tänu sulle selle eest, et sa meid armastad. Me teame, et me ei suuda alati täiuslikud olla. Aga kuna sina armastad meid just sellistena, nagu me oleme, siis me püüame ka rohkem sellist elu elada, nagu sina meilt ootad. Aamen.

KASUTATUD KIRJANDUS

1. Arrival Activities from A to Z. 1998.
2. Barclay. Educational Ideals in the Ancient World. 1974.
3. Dommershausen. Jeesust ümbritsenud maailm. Tallinn: 2001.
4. New Invitation, 1994-96, Grades 1-2.
5. New Invitation, Winter 97-98, Grades 1-2.
6. Pyhakoulu
7. Pähn, Kapp. Jeesuse elu ja töö. Toronto: 1982.
8. Steinberg. Paberist volimine. Tallinn: 1984.
9. Stevens. Voldime paberist. Tallinn: 2001.
10. The Story the New Testament Tell by Esther L. Megill and Students and Sunday School Teachers in Sierra Leone and Zambia.